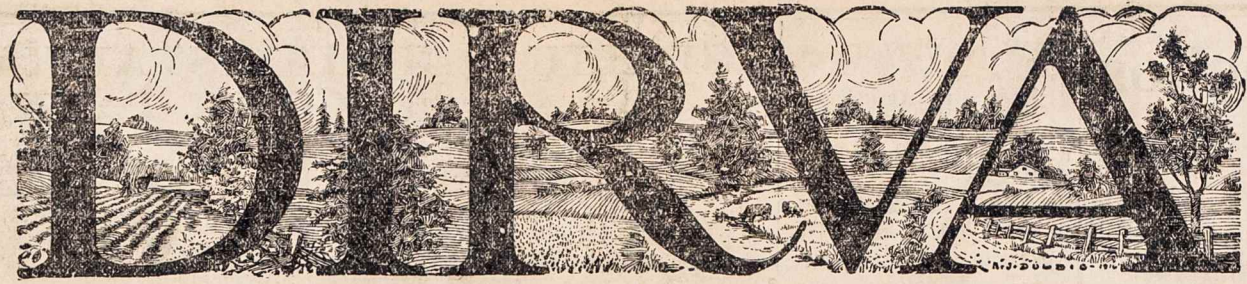

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries.... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Savienyose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi išskaičiuoti.
Apgarsinimui kaina klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Didelis šuvis į Raudonųjų Liogerį

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Streiko Riaušėse Užmušta 5 Darbininkai

Marion, N. C. — Spalių 2 d. audinių streiko riaušėse užmušta keturi darbininkai ir keliolika sužeista. Vėliau nuo žaizdų mirė penktas darbininkas.

Toj dirbtuvėj streikas buvo pasibaigęs, bet unijos organizatoriai vėl iššaukė streiką kada kompanija nepildė savo sutarties.

Muštinė kilo kada 6:30 val. ryto išleista iš darbo naktiniai ir ėjo į dirbtuvę dieniniai streiklaužiai. Užpuolė juos unijistai streikariai norėjo sulaukyti nuo ėjimo dirbti. Atsirado sargyba ir prasidėjo peštinė, o po to muštinė ir šaudymas.

Liudininkai kurie matė sako kad nušautieji krito nuo šerifo ir jo pagelbininkų kulų. Įtartinieji areštuoti. Streiko vieton atsiųsta būrelis valstijos kareivių.

Warren, N. H. — Traukiniui užbėgus ant automobilio kuriame važiuo penki darbininkai dirbanti prie elektros vielų, visi užmušti.

New Yorke sustreikavo 2,000 trokų važiotojų, reikalaujanti 8 valandų darbo dienos ir didesnės mokesčių už viršlaikį. Kadangi jie išvežiodavo iš vagonų atgabenamus ukio produktus, streikui kilus daugybė daržovių turėjo sugesti.

Streikas palietė ir Jersey City trokų važinėtojus.

Philadelphia, Pa. — Kilus eksplozijai ant vaisių vežiamo laivo užmušta 3 darbininkai.

Detroit. — Fordas pasiryžęs per Spalių mėnesį pagaminti 175,000 automobilių. Per visą šį mėną bus pagaminta 2,000,000 fordų.

Ohio valstijoje darbai eina palyginamai gerai ir nėra tiek daug bedarbių. Rugsėjo mėnesį aplikacijų valstijos užlaikomuose darbo biuruose buvo 10,000 mažiau negu Rugsėjo mėn.

Olpe, Vokietija. — Penki darbininkai sutiko mirtį odos dirbtuvėj kada sulažė pastovai virš milžiniško katilo rukties, į kurią jie sukritė.

500 DOLARIŲ DELEGATŲ SIUNTI MUI I SLA. SEIMĄ

S. L. A. 4-tas Apskritis savo suvažiavime 29 d. Rugsėjo New Haven, Conn., paleido pirmą didelį šuvis į komunistus, kuris gali skaudžiai atsiliepti į musų raudonukus SLA. Seime Chicagoje 1930 metais. Apskritis savo ramiame ir ramiam suvažiavime pasiskyrė \$500 siuntimui į Seimą delegatų iš tokių kuopų kurios neturės savo lėšų.

Nereikia gražesnio ir didesnio pasišventimo S. L. A. gerovei kaip šitas.

4-to Apskričio suvažiavimas parodo keletą svarbių nuotakių: Pats apskritis, reiškia ir jame priklausančios kuopos, yra tautininkų kontrolėje; jeigu skyrė pinigų delegatų siuntimui tai nusiųs savo žmones už savo pinigus; duos progą nuvykti delegatams biendų kuopų, tuomi su mažinant reikšmę komunistų delegatų.

Visi žinome kad komunistai net vogtais pinigais nuo Lietuvos vargšų delegatus siųs, todėl 4-to Apskričio \$500 yra smarkus šuvis į komunistų liogerį, nes tai netikėtas šuvis, ir galės suardyti visus proletarijų sapnus.

(Skaitykit korespondenciją iš New Haven, ant 2-ro pusl.)

ATGAVO KALBĄ

Durham, Anglija. — Karo laiku, vienas vyras tapo sužeistas ir nuo to neteko kalbos. Dabar, einant per gatvę ant jo užlėkė motorciklis ir permušė. Jis pašoko vėl ant kojų ir suriko, ir nuo to jam kalba sugrįžo. Netikėdamas ar tikrai atgavo kalbą, jis eidamas dainavo savo žinomas dainas.

Vėjas papūtė po traukiniu. Liverpool, O. — Trijų metų mergaitė žaidžiant prie gelžkelio bėgių, užėjęs staigus vėjas užputė ją ant bėgių kada artinosi traukinis ir mergaitė suvažinėta.

STATOMA MILŽINIŠKO AUKŠČIO BUDINKAI

Dabartiniai aukščiausi budinkai bus nykštukai suliginus su naujai statomais budinkais.

New Yorke jau gerai įsidėjęs statomas 68 aukštų Chrysler budinko, padėta pamatai 71 aukšto vienos bankinės organizacijos budinko, kasama žemė statymui 80 aukštų Empire State budinko, nekalbant apie pustuzinį budinkų po 50 aukštų.

ATSIRADO DINGĘ LAKUNAI

Paryžius. — Francūzų lakunai išlėkė orlaiviu link Japonijos, norėdami padaryti tolimo rekordą, bet kelonėje dingo ir niekas per kelias dienas nežinojo kur jie. Buvo manyta kad žuvo kur Sibiro dykumose.

Šiose dienose gauta iš jų žinia kad yra sveiki ir raudonai Mandžurijoje, nusileidę netoli Rusų-Chinų kivičių fronto. Chinai juos sulaukė, bet paleis ir leis keliauti į Japoniją.

Tie lakunai, kapt. Coste ir Bellonte, padarė rekordą, preskridami be sustojimo 5,900 mylių, ko jokis kitas aeroplanas be sustojimo nepalėkė. Ore išbuvo 52 valandas ištisai.

TRYŠ PAPJAUTI

Burlington, Vt. — Ukeje netoli čia rasta skustuvo papjauta tryš ypatos. Policija spėja kad tą padarė ukininko sunus, pamišimo apimtas, ir pats pasipjovė.

KAIP MACDONALD SUKIDĖ

Atvykstant Anglijos premjerui su taikos misija pas Suv. Valstijų prezidentą, Amerika pasiuntė toli į jūras du kariškus laivus svečią parlydėti. Atvykus į New Yorką ir Washingtoną, MacDonald sutiktas ir vaišinamas kaip būtų pats Anglijos karalius. Jis atvažiavo su savo duktere, nes yra našlys.

Pereitą sekmadienį orlaivių nelaimėse Suv. Valstijose užmušta aštuonios ypatos.

New Yorke, Spalių 6 d. nuo alkoholio mirė septynios ypatos.

ŠAUKIA LAIVYNO KONFERENCIJĄ

Londonas. — Amerikoje viešint Anglijos premjerui MacDonald, kuris atvyko tartis su Suv. Valstijų prezidentu apie susidraugavimą šių dviejų valstybių ir apmažinimą kariškų laivynų, Anglija pasiuntė 4 didesms valstybėms formalius užkvietimus prisidėti į laivyno mažinimo konferenciją. Užkviešta Suv. Valstijos, Japonija, Francūzija ir Italija.

Amerika ir Anglija, per MacDonaldą ir Hooverį, susitarė. Konferencija manoma laikyti Sausio 20 d. Londone.

Prezidentas Hoover ir svečias MacDonald kalbasi apie dalykus atvirai, nieko neslėpdami ir neišlenkdam.

KAS MACDONALDO LAUKIA

Londonas. — Prisiviešėjus ir papuotavus Amerikoje su prezidentu ir diplomatais, ar ką atliks ar ne, Anglijos premjeras MacDonald sugrįžęs turės stoti į "naminį frontą", imtis išspręsti ką daryti su bedarbe. Žmonės balsavo už jo partiją už tai kad darbiečiai-socialistai žadėjo pataisyti bedarbę. Su diplomatais galima susikalbėti, bet kai reikės susikalbėti su darbininkais, kuriems reikia valgyti, tai kita pasaka.

MIRĖ STRESEMANN

Berlinas. — Pereitą savaitę mirė žymus Vokietijos diplomatas Gustav Stresemann. Jisai savo pastangomis panaikino didelę dalį Francūzų neapikantos prieš Vokietiją. Už savo pastangas taikos vykinime Stresemann gavo net Nobelio dovaną. Jisai pakaitė Versalio taikos išlygas, nes matė kad jos paremtos neteisingais pamatais, ir privertė aliantus užsileisti. Jo pastangomis nutraukta Vokietijai užmetimas jog Vokietija yra vienatinė kaltininkė už pasaulinį karą.

Salip visko, Stresemann buvo ir Lietuvos draugas.

Mirė pačiame geriausiam savo veiklumo amžiuje, vos perėjęs 50 metų amž.

Hindenburgas, Vokietijos prezidentas, yra 82 metų amžiaus. Hindenburg turi savo vardu fondą iš kurio jau išdalino \$100,000 karo sužeistiesiems ir negalintiems dirbti kareiviams ir jų šeimynoms.

Per Rugsėjo mėnesį, Suvienytose Valstijose automobilių nelaimėse užmušta po 91 ypata į dieną.

ATRASTA 252 METŲ ŽMOGUS

Peiping. — Chinijoje atrasta seniausias pasaulio žmogus, kuris, kaip vienas Činas profesorius tikrina, turi jau 252 metų amžiaus. Dinastijos rekordai prirodo kad jo amžius gali būti teisingas. Sakoma kad tas Činas atrado "jaunystės šaltinį" tam tikruose augaluose.

Tas žmogus pergyveno 23 pačias ir gyvena su 24-ta, kuri yra tik 60 metų amžiaus. Jis yra dar gana tvirtas ir turi didelį apetitą. Jo ilga barzda pradžio šimtas metų atgal, sako padavimai.

KALĖJIMAS KONKURUOJA FABRIKUS

Atlanta, Ga. — Federacijai kalėjime čionai pagaminama per metus apie 9 milijonai jardų storo vatino audeklo naudojamo visokiems tikslams kokiems tas audeklas reikalingas.

Tos rūšies audimo gamintojai turi savo organizaciją, kuri priklauso 90 nuosimčių iš jų visų, ir jos padaro vos dvyk deugiau negu viename tame kalėjime, kas reiškia labai didelę konkurenciją privatiems fabrikams. Audėjai ruošiasi skystis S. Valstijų kongresui apie tai, nes plėtimasis tokios išdirbystės kalėjime gadina jiems biznį.

12 UŽMUŠTA KALĖJIMO RIAUSĖSE

Canon City, Colo. — Valstijos kalėjime įvyko kruvinas kalinių sukilimas, kam per 17 valandų užmušta penki kaliniai ir septyni kalėjimo sargybiniai.

Kova vėsta kulkosvaidžiais, šautuvais ir dinamitu. Kada į kalėjimą atsiųsta šarvuotas tankas ir sukilėlių vadas matė kad bus sukilimo galas, sustatė priešienos keturis savo pagelbininkus, juos nušovė ir pats nusišovė. Sudegta trys kalėjimo budinkai.

"DIDELIS IR DURNAS"

Des Plaines, Ill. — Tulas James Vlastnik, 20 metų amžiaus, šešių pėdų aukščio vyras, uždirba \$65 į savaitę prie namų maliovoje. Tėvai iš jo atimdavo visus pinigus ir duodavo tik po \$5 į savaitę smulkios išlaidoms. Net turėdavo bėdas vaikščioti, neduodavo nei avalinė nei rubams.

Bet vyras sukėlė revoliuciją, nepakeldamas tokios vergijos, ir per teismą pareikalavo uždraudimo tėvams kištis į jo darbą ir reikalauti prašalinimo iš darbo kam neatiduoda savo uždarbi.

KELTAS BRUOŽŲ IŠ LIETUVOS

Rašo J. O. Širvydas.

Jau ilgokas laikas esu iš Amerikos Lietuvių gyvenimo išsiskyręs ir "Dirvai" senai esu ką berašęs, nors aš ją reguliariškai gaudamas nemažai gaunu sau kas savaitę malonumo ir to dėkingumui turėčiau dažnai ką pabrėžti. Tačiau maloni aplinkybės, iki naują gyvenimą Tėvynėje susikuriant, ikišiol man atėmė visą likusį nuo butiniausių reikalų laiką, todėl labai atsiprašau gerb. "Dirvos" redakciją kad tik dabar, artinantis rudenii ir laisvam laikui, rasit kada ne kada žodelį iš Lietuvos gyvenimo ar šiaip ką nors prispėsiu parašyti.

Apie ką gi čia pirmiausia pradėti Gal geriausia bus iš įspudžių pasiskaiciuoti "Dirvą", kiek tas liečiasi Lietuvos gyvenimo. O tokių įspudžių, jeigu būtų laiko, galima būtų apšiai prirankioti.

"Tėvynė" ir "Dirva"

Doukim sau kad ir skaitant "Dirvos" nr. 36 randi žmogus dalykų reikalaujančių butinai įsimaityti kitų šnektą. Štai man motasi akin gerb. redaktoriaus, p. Karpavičiaus, višas paklausimas SLA. Prezidentui p. Gegužiui, kuriam grįžus iš Lietuvos pasirodė "Tėvynėje" straipnis su išgasciu kalbas apie neva Lietuvoje "verdančius vulkanus" ir "kitas baisybės", del kurių, girdi, net "Anglija žadanti įsikisti". Nesimačiau su p. Gegužiu kai jis lankėsi šymet Lietuvoje, ir nepatyrė jo asmeniškų įspudžių ką jis matė savo senai begyventojė Tėvynėje, bet iš laikraščio skaičiau jo pasakytą gražią kalbą, kai jam buvo surengta priėmimo bankietis, kuriame p. Gegužis negalėjo matyti jokių grumėnančių "vulkanų", jei bent koki viena ar kita šampano bonka pliaukšterėjo ją atidarant (bet tas girdisi ir kada paprastas Amerikietis grįžęs su draugais vaišinasi). Provincijoje jisai jokių "vulkanų" irgi negalėjo matyti, nes tuo metu visa Lietuva skambėjo lin-

ksmais ukininkų dalgiais, pjaunamais avizais ar biskų užsilikusią pievūžę, o vėliau plovėjai ir plovėjos eidavo namon dainuodami linksmas dainas, kurios harmoningai užbaigia dalgiais skambėjusią Lietuvos rugiapjučio ir vasarapjučio dieną. Todel, žinodamas p. Gegužio rimtumą aš negaliu sakyti kad jis galėjo duoti įspudžio "Tėvynės" redakcijos straipsnio rašytojui matyti dalykus tokius kurių Lietuvoje mes negirdime, nematome, ir jų visiškai nėra. "Dirvos" redaktoriaus paklausimas bus labai vietoje, nes duos progą p. Gegužiui pataisyti "Tėvynėje" susidariusią blogą nuomonę apie Lietuvą, nes tikrai p. Gegužis už savo parodytą malonų vaišingumą negalėjo bandyt atsimokėt savo Tėvynei šmeižtu.

"Keleivis" ir jo pasaka

Sekantis mano įspudis iš "Dirvos" yra jos polemika su "Keleivio" redaktorium, kuris esąs pradėjęs ginti tulat Lietuvos išdaviką Olšauskį, nubautą už tarnavimą Lenkams, kėsinantiems Lietuvoj sukelti maištus, kruvinas skerdynes ir tuomet užimti visą Lietuvą. Su tokio tipo žmonėmis kaip "Keleivio" leidėjai ir redaktoriai rimtai polemizuoti nėra galima, nes aš jų besąžiningumą esu patyręs per daugelį metų. Tačiau "Dirva" gerai daro tokius įvykius palytėdama ir stengdamosi Amerikos Lietuvių visuomenei nušviesti šitokių įvykių priežastis.

O priežastys yra labai rimtos ir net pasibaisėtinos, tik jų nenori matyti kai kurie užsikirtėliai. Lenkijos užsimojimas užimti visą Lietuvą ir vėl atstatyti šimtus jau išparceliuotų dvarų, pradėtas buvo sekminigai su užgrobimu Vilniaus. Trečia dalis Lietuvos jau vaitoja po svetimu jungu ir nei viena svetima valstybė nei pirštu nepajudina kad apginti draskomą Lietuvą. Dabar jau suimtas Vokietijoje Plečkaitis išvystė banditų gaują, kuri vykina tolimesnius Lenkų užgrobimo

(Pabaiga ant 3-čio pusl.)

CUNARD LINIJA LIETUVON
Greičiausi plaukimai per okeaną pasauliui. Pirmiaukimai iš New Yorko į Southampton kas Sereka vieni iš milžinių ekspresinių laivų
BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA
o paskui sausžemių į Kauną. Pamatykit pakeliu Londoną. Taipgi tiesiai į Londoną kas Pėtnyčia nauji, alieju varomi laivai. Trečios klasės laivakortės į abudu galu iš New Yorko į Kauną \$203 ir brangesnau. Atskiri kambariai, erdvi vieta, geras naminis valgis, mandagus patarnavimas. Del kitu informaciję klauskite bile Cunard Agento, arba rašykit pas:
CUNARD LINE 1022 Chester Ave. Cleveland, Ohio

Korespondencijos

PITTSBURGH, PA.

Apvaikščiojimas. Esplėn miesto srityje Rugsėjo 28 d. buvo apvaikščiojama 15 metų gyvavimo sukaktuvės Lietuvių Birutos kooperati-
vės draugijos. Tai turbūt vienintelė Pittsburgo ir ap-
pielinkėje belikus tokia or-
ganizacija.

Apvaikščiojimo vakaras susidėjo iš prakalbų, kon-
certo, užkandžių ir šokių.
Pirmiausia tos draugijos
pirmininkas J. Parčevskis
apsakė draugijos praeitį
ir dabartinį veikimą ir ra-
gino visus remti ją ir atei-
tyje. Paskiau vietinis cho-
ras po vadovystės J. L. Se-
nullo padainavo Himną ir
dar kelias daineles. Po dai-
nų perstatyta kalbėti Pov-
ilas Dargis, kuris trumpai
apibūdino kooperacijų rei-
kšmę ir jų naudą, sako, kur
vienybė ten ir galybė.

Po jo kalbos jaunuolių
orkestras pagriežė. Po to
choras sudainavo "Ei, Pa-
sauli, Mes Be Vilniaus Ne-
nurimsim" ir kelias kitas
daines.

Programai pasibaigus vi-
si dalyviai ir publika pa-
kviesta prie užkandžių. Tik
laikė valgių musų jaunimas
labai negražiai apsieidinėjo,
rėkavo, stumdėsi ir laipiojo
per stalus, mėtėsi valgo-
mais daiktai, ką iš šalies
matant daugelis žmonių pa-
sipiktino.

Po vakarienei tęsėsi šo-
kiai iki vėlos, nakties, ir
tuo baigėsi paminėjimo va-
karas. Varde draugijos iš-
tariu ačiū visiems dalyva-
vusiems, o labiausia chorui
ir P. Dargiui, kalbėtojiui.

Vienas iš Direktorių.

Užmušė vaikina. Gatvės
muštinė netoli Carey way
mirtinai sužeista Felix Ol-
remskis, 17 m., kuris norė-
jo užstoti savo draugą, ki-
to vyruko mušamą. Sumi-
ta du vyrukai, Zeitman ir
Trebovič, kurių pirmasis
parmušęs aną sudaužė taip
kad tas nuvežtas į ligoninę
mirė. Jie susivaidijo už
sumuštą automobilio stik-
lą, kurį abu iš pusės buvo
pirkę.

Pereitą savaitę, nuo di-
delio lietaus daugelyje vie-
tų nuslinko iš kalnų žemė
ir pridarė daug nuostolių.

Edisono minėjimas. Ap-
skrities valdyba paskyrė
\$40,000 suruošimui paminė-
jimo Edisono išradimo pir-
mos elektros lemputės. Tą

pasekdama, ir miesto val-
dyba paskyrė \$65,000. Iš-
kilmė tęsis nuo Spalių 17 iki
26 dienas. Bus išrėdyta
miestas ir tiltai ir bus vi-
sokios parodos.

**Persekioja degtinės par-
davėjus.** Pereitą savaitę
iš vienos vietos ant North
Side buvo užpultas prohibi-
cijos agentas ir sumuštas
kada norėjo areštuoti iš-
taigos savininką. Už tai
valdžia pasiryžo krėsti ir
persekioja visas nužiūrėtas
degtinės pardavinėjimo vie-
tas.

Didelė dovana. Žinomos
maisto produktų firmos
Heinz Co. narys padovano-
jo \$600,000 pastatymui kop-
lyčios priešais naujai sta-
tomą Pittsburgo universi-
teto milžinišką budinką.

Stoka darbininkų. India-
na, Pa. — Per ilgą laiką
buvusios uždarytos kasyk-
los centralinėj minkštos an-
glijos srityje pradėjo dirbti.
Bet darbininkai buvo išva-
žinėję nedarbo laiku ir da-
bar jų negauna gana.

Per Rugsėjo mėnesį išlei-
sta 58,700 karų anglies šia-
me distrikte, prieš Rugsju-
čio 57,521 karą.

Ne tik dėl užėinančio ruden-
s anglies reikalavimai
padidėjo, bet ir dirbtuvės
daugiau naudoja ir jų rei-
kalavimai didėja.

YOUNGSTOWN, O.

Geležinės dirbtuvės pra-
dėjo trupučiuką dirbti ma-
žiau, bet bedarbės nėra.

Lietuvių čia yra apie 100
šeimynų, gyvena išsimetę
po visą miestą.

Lietuviai katalikai turi
savo parapiją ir Lietuvį la-
bai puikų kleboną, Kun.
Karuziškį. Prieš tris me-
tus čia klebonavo Kun. A.
Linskas, jis su parapijonais
nesutiko, ir jo parapijoje
buvo likę vos keli parapijo-
nai. Jam išėjus, vyskupas
atkėlė Kun. Karuziškį, ji-
sai sutvarkė parapiją, pa-
rapijonų neskriaudžia, pa-
gelbsti jiems ką gali viso-
kiuose reikaluose. Dauge-
liui padeda net darbus su-
rasti, už tai vietos Lietuviai
laiko kunigą sau už drau-
gą ir myli jį. Deja, mažai
yra tokių musų kunigų.

Nekurie ir Akroniškiai i-
jį kreipiasi savo dvasiškais
reikalais. Pinavijas.

SUSIVENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia Lietuvių Apdraudos ir Pašalpos
organizacija Suvenytose Valstijose,
kurios turtas viršija \$1,000,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$375,122.80
pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$413,550.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai pri-
imami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Ti-
vyne" dovana ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos Skyriai — \$6.00, 9.00 ir 12.00 savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street New York, N. Y.

NEW HAVEN, Conn.

SLA. 4-to Apskričio
Suvažiavimas

Rugsėjo 29 d. atsibuvo
SLA. 4-to apskričio suva-
žiavimas. Posėdžiai laiky-
ta naujoje Lietuvių salėje.
Apskričio pirmininkas, Jo-
nas Tareila, atidarė suva-
žiavimą 11 val. ryto ir pa-
skyrė komisiją mandatų su-
tvarkymui, o tuo tarpu api-
brėžė SLA. vargus, kuriuos
turėjo ši organizacija per-
nešti. Tareila savo kalboje
palygino SLA. prie medžio,
sakydamas, kai medis pa-
sodintas turi nukentėti nuo
audrų bei amaro taip ir Su-
sivienijimas turėjo daug
nukentėti, bet visgi atlaikė
visus tuos buvusius pavojus.
O dabar, sako, kuomet
tas medis išaugo toks
didelis ir tvirtai tai nėra
abejonės kad dabartinis a-
maras, kuris musų medį už-
puolė, nieko negalės pada-
ryti, nes geri gaspadoriai
geri tėvynainiai tą amara
nuvalys ir medis arba mu-
sų organizacija pasiliks cie-
lybėje.

Delegatų buvo suvažiavę
apie 44. Posėdis buvo ra-
mus, priešininkų nebuvo.
Padaryta keletas naudingų
nutarimų, kurie vienbalsiai
praėjo. Štai nekurie:

Paaukota \$25 Dėdės Šer-
no paminklui; \$50 į SLA.
našlių ir našlaičių fondą;
\$500 pasiuntimui gerų tė-
vynainių delegatų į SLA.
seimą Chicagoje iš tų kuopų
kurios finansškai silpnai
stovi, kad tokiu būdu
užkirstų kelią Rusijos pat-
rijotams.

Buvo ir daugiau tarimų
apeinančių daugiau apskri-
čio reikalus, ir to laikraštyje
je neminėsiu.

Žodžiu sakant, suvažiavi-
mas buvo rimčiausias kokis
kada man teko matyti.

Pasibaigus svarstymams,
pirmininkas Tareila pakvie-
tė delegatus kad atsistoji-
mu pagerbtų mirusius S.
L. A. narius, kas buvo ir
padaryta, po tam sugiedo-
ta Tautos Himnas, ir suva-
žiavimas baigėsi. Delega-
tai skirstėsi linksmi pa-
duodami vienas kitam ran-
ką. Delegatas J. J. Maks.

PROVIDENCE, R. I.

Plaukikė Osipavičiūtė įs-
tojo į universitetą. Garsi
pasaulinė plaukikė Albina
Osipavičiūtė iš Worcester,
Mass., įstojo į Brown uni-
versitetą testuoti savo aukštes-
nį mokslą.

Ji pereitą mėnesį gryžo
iš Honolulu, kur laimėjo
tarptautines plaukimo len-
ktynes. Pargryžus į Wor-
cesterį buvo iškilmingai vi-
so miesto sutikta ir vaiši-
nama. Prie visko, įžymus
Worcesterio biznieriui su-
dėjo jai fondą kad galėtų
siekti aukštesnio mokslo, ir
ji pasirinko kaimyniško
miesto, Providence, univer-
sitetą.

Dabar Brown universite-
te yra dvi Lietuvaitės, iš
pirmiaus studijuojanti vietini-
mė, Ona Griškiūtė, dabar įs-
tojo ir Albina Osipavičiūtė.
Ši universitetą lankė ir vie-
nas vyras, J. Tiškinas.

D. B.

SPALIŲ

9

Spalių 9 dieną, 1920 me-
tais, Lenkai, pasirašę su-
tarti su Lietuva, kuria bu-
vo atiduota Lietuvai Vil-
nius, veidmainingai sulau-
žė savo garbės žodį ir pa-
sirodė didžiausiais dorjoje
nusmukėliais, Vilnių patys
užgrobė ir po šiai dienai
laikosi.

Lietuva niekad Vil-
niaus neišsižadėjo ir neiš-
sizadės, o dėl jo Lenkai, ne-
žiurint savo didžiausių pa-
stangų susitaikyt su Lietu-
va ir "numarint" Vilniaus
klausimą, ir po šiai dienai
negauna iš Lietuvos gra-
žaus žodžio. Lenkai nusto-
jo pasitikėjimo ir kitose
kaimyniškose tautose, kai-
po be doros veidmainiai.

DAYTON

Ką reiškia patriotas ku-
nigas. Naujasis klebonas,
Kun. Bistras, pradėjo mo-
kyti vaikus katekizmo Lie-
tuviškai. Dar to neužten-
ka, kaip teko nugirsti, or-
ganizuoja mokyklą skaity-
mui ir rašymui Lietuvių
kalboje, mokytojas V. Du-
mašius ir kiti.

Visų vietos Lietuvių pri-
derystė yra leisti savo vai-
kus be skirtumo tėvų pažiū-
rų mokyti Lietuviškai ir
suteikti mokyklėlei mede-
ginę paramą.

Vakarelis. Spalių 27 d.
parapijos salėje ruošiamas
vakaras su įvairiu progra-
mu, paminėjimui klebono
Simano Bistros 25 metų ku-
nigavimo ir jo varduvų.
Vakarelyje dalyvaus sve-
čias iš Chicago, Kun. Vai-
čiūnas.

Futbolo rungtynės. Lie-
tuvų jautkas Šv. Kryžiaus
(Holy Cross) rungsis su
Vengrų jautku Dakota Sp.
27 d. River View parke.

J. A. U.

Daytoniečiai pradeda ru-
deninį sezoną. Atvėsus o-
rui ir pasibaigus piknikams
visas veikimas vėl grįžta į
sales: Draugijos, klubai
rengia tai vaidinimus, tai
šokius vienokiam ar kito-
kiam tikslui.

Man rods šiuo laiku ge-
riausia yra rengti vakarus
naudai Lietuvos našlaičių.
Jau veik tik pora mėnesių
liko iki Kalėdų, tat norėda-
mi suteikti Kalėdų dovanas
musų tautos našlaičiams ir
turime apie tai pasirupin-
ti. Draugijos turėtų nepa-
miršti Vilniaus ir Kauno
našlaičių ir jų naudai su-
rengti bent po vieną vaka-
rą.

TMD. moterų 8-ta kuop-
pa pirmutinė rengia vaka-
rą Lietuvos našlaičių nau-
dai. Tai pagirtinas suma-
nymas, ir reikia Daytonie-
čiams jų vakarą paremti.
Yra rengiama smagus kau-
kių balius su gražiomis do-
vanomis dalyviams. Atsi-
nės šeštadienio vakare, 19
d. Spalių, Barney Commu-
nity salėje. Nepraleiskite
šio linksmo vakaro.

Vietinė.

KOMUNISTAI KAPI- TALISTŲ TARNAI?

Trumpa istorija

Šiaurinių valstijų darbi-
ninkai toli atsiskyrę nuo
pietinių valstijų darbinin-
kų ir nepažysta jų reikalų.

Tiek reikia pasakyti kad
vata auga pietinėse valsti-
jose, bet kažin kodėl vati-
nės audinių pradėjo dygti
kur tai toli šiaurėje, Nau-
jojoje Anglijoje, paveizdan-
Lawrence, Lowell, Fall Ri-
ver, Providence ir kituose
miestuose.

Pietinių valstijų juodukai
vatą augino, suruošė ir iš-
siuntė į kitas šalis ir į Nau-
jąją Angliją. Kažin kodėl
audinių budavotojai ne-
sugalvojo statyti audinių
darbines ten pat kur vata auga.
Naujojoje Anglijoje rado dar-
bus šimtai tukstančių atei-
vių ir dirbo prie vatos su-
gaminimo į siulus ir į au-
deklą.

Jie dirbo išsyk po 12 va-
landų, bet kovojant išsiko-
vojo trumpesnės valandos.

Jų kovose ir organizavi-
me žymėjosi visokie socia-
listai ir I. W. W. nariai. Po
jų į audėjų tarpą įsivėlė ir
komunistai.

Audinių šavininkai pa-
matė kad su darbininkų bu-
vio pagerinimu pamažėjo
jų pelnai, ir tik tada sugal-
vojo kad reikia keltis į pie-
tines valstijas, ten statyti
audinių ir naudotis juo-
dukų darbu. Daugelis au-
dinių taip padarė. Bet
ne visos.

Komunistai pasidavė?

Pietinėse valstijose jau
buvo varoma pigus audimo
darbas, o Naujojoje Angli-
joje komunistai vis vadova-
vo streikus.

Šiaurėje buvo ir šilko au-
dinių, kuriose komunis-
tai vadovavo darbininkų
streikus.

Pietinėse valstijose tuo

tarpu atsirado dirbtino šil-
ko, "rayon" vadinamo, au-
dinių, kurios svarbiau-
sios randasi Gastonijoje.

"Rayon" tapo konkuren-
tu ir vatiniams ir tikro šil-
ko audimams, nes geresnis
už vatinius, gražus kaip ti-
kras šilkas, ir visai pigus.

Pigius darbininkus tu-
rint, pietinės valstijos su-
darė didelę konkurenciją
šiaurės šilko ir vatos audi-
niams.

Šiaurės darbininkai orga-
nizuoti, pietuose — ne.

Laikė šiaurinių audėjų
streiko daug buvo girdėti
apie vadų pasidavimus au-
dinių bosams, apie vadų
praturtėjimus darbininkus
parduodant kompanams, ir
t. t. Vienas tokių streikų bu-
vo Poterson, N. J., šilko au-
dėjų, kur komunistai vado-
vavo ir pridarė niekšysčių.

Bet štai dabar vienas iš
tų žymiausių vadų, Fred E.
Beal, vadovauja Gastonijos
streiką. Kaip jis ten atsi-
rado?

Jis Gastonijoje atsirado
nežymiai, su pulkeliu kitų
komunistų, ir įsimaišė tarp
audėjų, kur pradėjo agita-
ciją.

Bet ko jam ten prireikė?
Nagi, jis gabus organizato-
rius, gali sukelti streiką ir
riausės ir sulaukyti darbus
pusei metų, metams ir dau-
giau. Produkcija sustoja,
o kas nors iš to turi naudą.

Taigi, rimtas pamatas y-
ra manyti kad tas neva ko-
munistų organizatorius at-
sirado pietuose už pinigų
šiaurės audėjų, suardyti
pietinę audimo industriją.

Komunistų pasidavimas
kapitalistams nėra naujie-
na: jie paskui pameta dar-
bininkus ir gyvena buržu-
jiškai. Keleto darbininkų
gyvastys jiems niekas. Pa-
sidarbuoja vienų kapitalis-
tų.

tų įnagių prieš kitus ir ap-
rupintas visam gyvenimui.
Už sustabdytą kelių piet-
inių audinių, kaip paveiz-
dan Gastonijos, kuri pereitą
metą davė gatavo rayon
audimo 125,000,000 svarų,
komunistas agitatorius ap-
laiko kelis desėtkus tuks-
tančius dolarių. Kapitalis-
tams nesvarbu kad jis yra
Maskvos agentas ir kad iš
Maskvos gauna užmokestį.
Jo pagelbininkai gauna iš
darbininkų aukų. Su ko-
munistiška puse valdžia ap-
sidirbs, o tuomi visgi užkir-
sta kelias konkurencijai.

Tokia tai yra istorija už
komunistų "kovos" už pa-
gerinimą pietinių valstijų
audėjų buvio.

Kor.

ATKASTA SENOVĖS LIET-PRUSŲ KAPAI

Iš Karaliaučiaus praneša
jog Sambijoje, senovės Lie-
tuvų giminiečių Prūsų žemė-
je netoli vasarinio mies-
to Rauschen prie Baltijos
jurų atkasta senoviški pa-
gonų kapai, su žymėmis 147
palaidotų asmenų. Iš li-
kusių metalinių dalykelių
spėjama kad ten laidota ne-
gyvėliai Prusai nuo trečio
iki šešto šimtmečio ir pas-
kui nuo dešimto iki trilinkto
šimtmečio. Ta sritis apra-
šoma apysakoje "Kryžei-
vis".

MEILIŠKA TRAGEDIJA

Detroit, Mich. — Vienas
Lenkas, krautuvninkas, 39
metų amžiaus, įsimylėjo i-
16 metų mergaitę, kuri pas-
jį dirbo. Jausdamas kad jos
meilės negaus ir negalėda-
mas panešti savo įsimylė-
jimo, parašė atsisveikinimo
raštelį, kuriame pavedė sa-
vo biznį ir savo automobilį
tos mergaitės tėvui, ir išsi-
vadines į automobilį pa-
sivažinėti, nušovė ją ir pats
nusišovė.

Pastaba: Ši knyga visai jau baigiasi, liko tik keliolika egzemplio-
rių. Kurie norite turėti "Vargšų Karalienę" išsirašykite tuojau!

Didelė žingeidi senoviška apysaka

VARGŠŲ KARALIENĖ

\$1.00

Tvirtuose audimo virše-
liuose tikrai
\$1.50

Knyga yra didelė, 250 puslapių, ir atiduodama vėl tokia maža kaina kaip
ir kitos "Dirvos" leidžiamos knygos—už \$1.00 su prisiuntimu. Kas nori
gauti audimo viersliuose privalo prisiųsti \$1.50. Imkit iki dar yra!

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

KELETAS BRUOŽŲ
IS LIETUVOS

(Tas nuo 1-mo pusl.)

Lietuvos planus, kurių neįstengė kita bandyti gauja po vadovystę garsaus Zeligovskio užbaigti. Todel ar buvo nubaustas kokis ten Olšauskis ar kuris kitas Lenkams pasidavęs banditas, jie yra sutikę sau bausmę užpelnę, kaip tas yra priimta visuose civilizuo-tuose kraštuose. Banditas eidamas su ginklais žudyti kitų žmonių, jau išanksto jis pats žino kad eina atimti kitiems žmoniems gyvas, todėl jisai negali tikėtis kad ir jisai pagautas bus vainikuojamas ordenu. Jisai mirties ieško kitiems, o kartais suranda ir sau: jei-gu jo nenumuša užpultieji žmonės tai jam uždeda tokią bausmę valstybė, kurios pareiga yra daboti žmonių gyvasties ir turto saugumą.

Suėmimas Plečkaičio ir jo banditų Stalupėnuose iš-saukė Lietuvoje ne jo as-mens pasigailejimą, bet tie-siog lengvą atsikvėpimą. Sak: Na, tai bent kartą tas judosius pilipo liepto galą!... Kiti tiesiog ruo-šia mas-mitingus ir siun-čia vyriausybei rezoliucijas reikalaujančias Plečkaitį iš Vokietijos išgauti ir "smar-kiausia nubausti". Juk vi-sa Lietuva žino kad pleč-kaitininkai, Lenkų apgink-luoti, Lenkų maitinami, Lenkų persireidžiusiais ka-reiviais padedami, nuolatos briaunasi per taip vadina-mą "administracijos ruož-tą" Lietuvon, užmušinėja nekaltus žmones, su gink-lais rankoje apiplėšia na-mus, terorizuoja Lietuvos moteris, perkilnoja gaires vis tolyn užgrobdami tai di-desnį tai mažesnį Lietuvos žemės gabalą arba miško plotį. O tenai, už adminis-tracijos linijos, badu, baus-mėmis, išnaikinimu terori-zuojama pusantro milijono mūsų tautiečių Vilniuje ir Suvalkijoje...

Jeigu Anglija "ketina iš-kišti", kaip "Tėvynė" rašo, del šaudymo plečkaitininkų, ko ji neįsikiša už šitą? (Beje, perskaičius "New York Times", "Literary Digest" ir kituose mano gau-namuose Amerikos laikraš-čiuose pp. MacDonaldo ir Snowdeno kalbas, darosi aiš-ku kad jie varo didelį ky-lį į Francuzijos statomąjį militarizmo stuobri, kuriam pasvirus ims birėti milita-rizmas nusinešiojusios Pil-sudskio, ir tuomi, nors ne-tiesioginai, Anglija tikrai "įsikiša į Lietuvos padėtį". Čionai "Tėvynės" straipsnio autorius biskį nuspėjo vėją, tik jisai visai ne iš tos pu-sės šiandien pučia...).

SLA. ir komunistai

Trečias mano įspudis iš "Dirvos" tai p. Zinučių Rin-kėjo pastaba, kuri iš anks-to ir labai tinkamai įverti-na kokius ten socialistų pla-tinamus lapelius, su agita-cija už savo kandidatus į SLA. Centro Valdybą. Šis reikalas, žinoma, yra Ame-rikiečių naminis dalykas. Bet man, kaip buvusiam Amerikiečiui ir SLA. nariui

leistina yra ir čia žodis pa-sakyti.

Jau anuo kartu aš norė-jau parašyti savo komenta-rą prie "Dirvoje" ir kituo-se laikraščiuose pakartoto pranešimo kad "Naujienos" atidengusios "didelį daly-ką" pas komunistus, buk jie pasirengę su dideliu vajum užgrobti SLA. organizaci-ją. Skaitant šitokius pranešimus verčia tik nusišyp-soti ir kartu stebėtis tau-tiškų redaktorių naivišku-mu.

Kad komunistai rengiasi užgrobti SLA. tas jau yra žinoma nuo pat pradžios jų nevidoniško darbo, kuris prasidėjo jau kiek metų at-gal. Čionai nėra jokios nau-jienos ir nėra ką padėti pusti burbulą, kurį paleido iš savo muilinyčios "Nau-jienos". Kam gi "Naujie-nos" šį burbulą paleido? O gi tam kad apdumti visuo-menei akis ir pridengti sa-vo pačių darbą, lygiai taip pat užgrobinui SLA.

Kad Susivienijimui gre-sia pavojus patekti į parti-jų rankas tas yra žinoma. Ir nieko nebūtų bloga jei-gu partijos turėtų savo ga-bius ir sąžiningus žmones, kurie padėtų bi kurią orga-nizaciją sumaniai ir teisin-gai vesti. Bet faktai rodo kad mūsų partijos nei vie-na nesugebėjo net savo or-ganizacijų išauklėti ir pra-turtinti, todėl jos ir spren-džiasi su savo eksperimentais ir organizacijos kitų žmonių trusų suauklėtas.

Pas apsviestus ir labai kulturingus Amerikonus jo-ki šalpos organizacija netu-ri partinio pobūdžio, nors pas juos bi kokioje partio-je rastųsi gabių žmonių ve-sti tokios organizacijos rei-ka-lus. Jeigu jau to nėra pas Amerikonus tai kodel butinai būtų reikalas duoti partinis ar tarp-partinis atspalvis ir mūsų Susivie-nijimui? Juk pas mus par-tijos ikišiol atsižymėjo tik savitarpinėmis peštyėmis ir savanaučiais vaidais, kurie organizaciją išnaudo-ja tik savo pilvui. Ar tas būtų kalbama apie Grigai-čius, ar Pruseikas, ar ko-kius Karosus, vis tas pats gyvenime pasitiktina (Ka-rosus, mat, net buvo pasi-davęs Lietuvos kruviniems priešams Lenkams...).

Todel aš vienodai blogai žiuriu į darbą komunistų kaip ir socialistų, kurie vie-ni ir kiti stengiasi užgro-bti SLA., kurį pirmiau išnaud-savo savo vadų pilvui, o pas-kuoi prives prie suirutės, kaip daugelį organizacijų jau privedė (pav. jie pa-graužė, savo agitacijomis ir boikotais, Tėvynės Mylė-tojų Draugiją, už ką lai bus jiems amžina gėda!) Vienintelis budas apsaugoti SLA. organizaciją ir teisin-gų ramių žmonių sudėtį apsaugos turtą tai pataisy-ti SLA. konstituciją pavyz-džiu tolygių organizacijų pas Amerikonus, kurie to-kių piemeniškų lermų ne-priena. Apie tai aš kalbė-jau ir rašiau nuo dangelio metų, todėl neiškenčiu ir dabar šio patarimo nepa-kartojęs. Ir jeigu dar yra užtektinai blaivaus nusista-tymo SLA. narių tai jau ši

rudenį turėtų būti kreipia-masi prie rimtų advokatų, kurie sutaisytų gerą kon-stitucijos planą, ar bent pa-darytų jau esamoje konsti-tucijoje tokias pataisas ku-rios griežtai užkirstų ke-lius partijoms valiautis po Susivienijimą.

NAUJI RAŠTAI

"Dirvos" Redakcija gavo iš Mariampolės, irgi "Dir-vos" bendrovės išleistų vi-są pundą knygų, kurios se-ka:

"Dėdės ir Dėdienės" — Kun. Tumo-Vaižganto, ku-rio šymet minėta 60 metų amžiaus sukaktuvės ir 40 metų darbuotės literaturo-je.

Knyga yra didelė, 215 p., ir talpina keletą paties to autoriaus kurinių, prieša-nų kyje gi telpa V. Mykolaičio paruošta biografija apie kun. Tumą-Vaižgantą, su keletu jo fotografijų ir ki-tų vaizdų. Kaina 5 litai. 1929 metų spauda.

(Daugiau apie šią knygą žiurėkit TMD. skyriuje.)

Juodoji Kaukė — roma-nas dviejose dalyse, du to-mai. Parašė Justas Pilipo-nis. Pirmas tomas 228 p., antras — 240 pusl. Dai-ykas einasi po Afriką ir Au-straliją ir neaišku ar tai originalis paties Piliponio kurinis ar vertimas iš ku-rios nors svetimos kalbos, ir jeigu tai yra originalis Piliponio veikalas tai jis galėjo jį parašyti tikrai jeigu pats tose srityse ilgai gyveno ir žino tų šalių pa-pročius ir žmones. Savai-ri romanas žingeidus ir jame ineina Anglai ir kiti Europiečiai prie tenaitinių žmonių. 1929 m. laida.

Vaikų Darželis — J. Da-mijonaičio pradžios mokyk-los antram skyriui skaity-mo knyga. 1927 m. laida.

Lietuvos Geografija — A. Klimo, 3-čias pataisytas ir papildytas leidimas su dviem spalvotais žemla-piais. Iliustruota. 1927 m. laida.

Lietuvos Giriose — isto-riška apysaka iš Vytauto laikų, parašė S. Minclovas, vertė A. Tarvydas ir S. Tarvydas. 170 pusl., 1929 metų laida.

Zmogus iš Niekur — ro-manas verstas iš Angliško, parašė Victor Bridge (ant knygos pažymėta Viktoras Bridžas. Angliškai to vei-kalo vardas "The Man from Nowhere"). Vertė P. Šilei-ka. 195 pusl. 1929 metų laida.

Šilko Gijos — Liudo Gi-ros poezijos kuriniai, 180 pusl., 1929 m. laida, su au-toriaus atvaizdu.

Zibutė — Elementorius ir skaitymai. Parašė M. Vasiliauskas. Gausiai ili-struotas, mažiems vaikams pradėti mokyti skaityti ir rašyti. 1928 m. laida.

Lietuvos Lietuviai ateina į Sanitariškas Lietuas MAUDYNES. — 25c. 921 St. Clair, arti E. 9th St.

Lietuviška Valgykla 6824 Superior Ave. Kviečiame Lietuvius atsilankyti į šią patogią valgyklą. Puikus valgias, mandagus patarnavimas. CHAS. STONIS

TMD. REIKALAI

APIE TMD. ŽURNALĄ

Pora savačių atgal tilpo Detroito TMD. 68-tos kuopos pasiūlymas leisti mūsų Draugijos lėšomis žurnalą vietoje knygų. Ant kiek-tas pagelbėtų mūsų Drau-gijai sustiprėti sunku pasa-kyti. Reikia tik pasakyti kad dabartinėje savo padė-tyje TMD. negali imtis žur-nalo leisti. Tokius leidi-nius sunku būtų pradėti lei-siti ir kitoms įstaigoms ar-ba organizacijoms.

Ta yra dvi priežastys: žurnalai mūsų tarpe nebu-vo populiarių niekuomet ir visi sustojo eję kiek tik bu-vo pasirodę. Išėina berods tik vienas "Vytis" iš senai pradėtų leisti. Mūsų žmo-nės, ypač šiais laikais, ne-sipuola prie skaitymo.

Antras dalykas, toks žur-nalas kaip 68-ta kuopa nu-rodė, kainuotų labai bran-giai. Tūkstantį egzemplio-rių kas mėnuo leidžiant rei-kėtų užmokėti spaustuvei \$200 ar daugiau. Tas rei-škia \$2,400 į metus. Mokant po \$2 narinės mokesčio į metus reikia 1200 narių bu-tinai. Leidžiant kiek ma-žiau egzempliorių, sakysi-me 500, spauda vistiek kai-nuos apie \$200 į mėnesį, to-dėl jau išslyk butume skylė-jei, nes 500 narių į metus sumokėtų \$1000.

Žurnalas būtų galėjęs iš-gyvuoti jeigu būtų pradėta leisti 15 metų atgal, ir tai bizniškais pamatais, jeigu tada būtų turėta dabarti-nis supratimas. Tada bu-vo bandymai leisti žurna-lus, bet leidėjai nesitaikė prie žmonių. Laikraščiai ir-gi nesitaikė, bet vedami bizniškais pamatais galiaus priėjo prie šitų laikų ir pa-matė kad reikia skaitytis su žmonėmis.

Dabar kad ir skaityties su žmonėmis, ką naujo ban-dyti įgyvendinti sunku, nes žmonės per daug nusistovė-ję ir spauda gerai aprupin-ti. Kitiems visai nereikia nei laikraščio, nei žurnalo, nei knygos.

SEKANTIS TMD. SEI-MAS

Ta pati 68-ta kuopa pa-reiškia kad sekantis TMD. seimas turėtų įvykti Chica-goje sykiu su SLA. seimu. Sumanymas labai geras ir laiku pakeltas. Taip ir turės būti, jeigu dar žada-me gyvuoti.

Chicagiečiai be abejo pa-sidabruos ir šiame reikale. Ten yra veikli kuopa, galės paruošti seimą, o jame da-lyvaus Wisconsinso kuopos, Detroito, Clevelando ir Illi-

KAIP TAPTI
SUV. VALSTIJŲ
PILIEČIU

Naudinga knygėlė pasimokini-mui apie Suv. Valstijų valdžią, su visomis informacijomis ir klausimais ir atsakymais Lie-tuviškoje ir Angliškoje kalboj.

25 centai.

Siųskit užsakymą tuojau

Reikalaukit "Dirvoj"
6820 Superior Ave.
Cleveland, O.

Kanados
Naujienos

TORONTO, ONT.

Amerikos Darbo Federaci-jos Konvencija

Spalių 7 d. prasidėjo 49-tas metinis suvažiavimas Amerikos Darbo Federaci-jos. Atvyko apie 500 dele-gatų, kurie atstovauja virš 3,000,000 organizuotų toje federacijoje darbininkų.

Federacija reikalauja į-vedimo valstijose senatvės pensijos. Prie to, federa-cija svarsto ir pasmerkia karo departamento naują bi-lių, kuriuomi darbininkai būtų prievarta imami į ka-ro reikmenų darbus.

Federacija buvo pasiry-žus reikalaut Suv. Valstijų valdžios visiškai sulaukyti Europos darbininkų įvažia-vimą į Ameriką, bet tą at-metė, o vieton to reiklau-ja kad dabartinė kvota bu-tų pusiau sumažinta. No-ri žymaus sumažinimo įva-žiavimo darbininkų iš Mek-sikos.

Per metą laiko federaci-ja paaugo 37,582 nariais, raportai parodo.

Surinkts žinios parodo kad apie 5,000,000 darbi-ninkų uždirba mažiau negu

po \$1,200 į metus, kas turi būti panaikinta ir algos pa-didinta, delegatai mano.

Manoma kad konferenci-ją aplankys Anglijos prem-ieras MacDonald, dabar viešintis Amerikoje.

Aplankė Fordo lakunai. Torontoj pereitą savaitę apsilankė 29 orlaiviai, iš-rengti Fordo lėšomis iš De-troitto, 5,000 mylių kelionei per Kanadą ir Suv. Valsti-jas.

PATENTAI

Apsaugokit Savo Idejas

Rašykite atvirai, siųskit vi-sas žinias apie savo išradi-mą, klauskit patarimų.

Reikalaukit "Proof of Invention", knygelė siunčiama dykai.

Registruojam Trade-Marks

Teisingas ypatiskas patarnavimas. Isteigta—Su Triadesimis Metų Patyrimu

E. E. VROOMAN & CO

195 Atlas Bldg.
Washington, D. C.

Paminėkit "DIRVĄ" kada rašot.

John Jacoby & Son

Dry Goods & Furnishings
7036-7038 Superior Ave.

KRAUTUVĖ DIDELIŲ VERTIŲ
49 metai tarnavimo jums.

Reikalaujam Moterų pardavėjų
Mūsų biznis eina gerai.

KARSTOS IR ŠALTOS

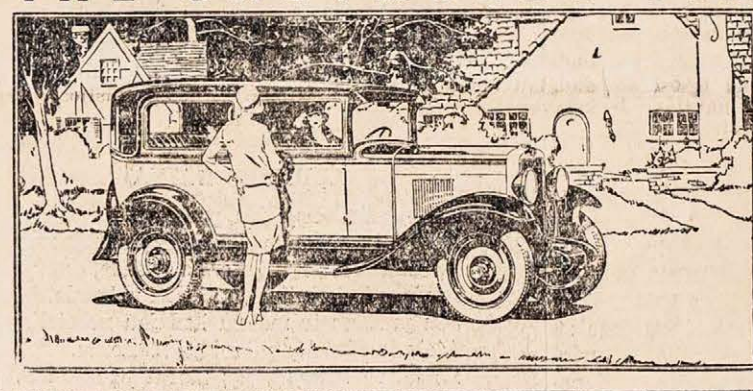
SHOWER BATHS 25c

sujaudina žmogaus energiją ir su-teikia sveikatą. (52)

1246 Superior ave.

Kiaurai į 1243 Payne ave. arti E. 12

THE CHEVROLET SIX

for Economical Transportation

Išvaizdoje -
Medegose -
Ir Išdirbime

Pabudavotas Aukš-čiausiu Nustatymu

Dauguma žmonių jau žino kad Naujasis Chevrolet yra šešių cilinderių ir parsiduoda už kainą kaip keturių. Bet ne visi žino koks ištikro stebėtinas Six jis yra!

Chevrolet inžinierių štabas praleido suvirš keturis metus prie išvystymo to Chevrolet Six. Medegos parinktos iš puikiausių pasaulyje rinkų, ir viską kruvon suėmus yra net devyni tūkstančiai inspektavimų bėgyje automobilio dirbimo ir sudėjimo!

Pasekmės taigi yra tokios kokių jus tikiš-tės—puikumas rusies, materijolo gerumas ir darbo tikrumas kas užtikrina eilės metų pasitiktino ir pasitenkinčio tarnavi-mo!

Ateikit šiandien. Mes norim kad jūs pa-matytumet ir pavažiutumet šiuo karu—nes jis suteiks jums naują idėją ką pirkė-jas žemos kainos karo gali dabar tikėtis už savo pinigus!

The Roadster, \$525; The Phaeton, \$525; The Coach, \$595; The Coupe, \$595; The Sport Coupe, \$645; The Sedan, \$675; The Imperial Sedan, \$695; The Sedan Delivery, \$595; Light Delivery (Chassis only), \$400; 1½ Ton Truck (Chassis only), \$545; 1½ Ton Truck (Chassis with Cab), \$650. All prices f. o. b. factory, Flint, Michigan.

Consider the delivered price as well as the list (f. o. b.) price when comparing automobile values. Our dealers' delivered prices include only authorized charges for freight and delivery, and the charge for any additional accessories or financing desired. (392-393)

WEST PARK CHEVROLET, Inc.

Lorain Avenue at Triskett Road

THE FRANKEL CHEVROLET CO.

1258 East 105th Street at Superior

WEST 25TH CHEVROLET SALES CO.

3140 West 25th Street

SHAKER CHEVROLET CO.

15311 Kinsman Road

BROADWAY CHEVROLET SALES CO.

6851 Broadway

AL KRENKEL CHEVROLET CO.

3330 Broadway Road

KINSMAN SQUARE CHEVROLET CO.

870 East 152nd Street

LARIK CHEVROLET CO.

Branch Store, 21069 Euclid Avenue

THE DETROIT AVENUE CHEVROLET CO.

11915 Detroit Avenue, Lakewood

THE HEIGHTS CHEVROLET CO.

2926 Mayfield Road

UTILITY CHEVROLET SALES CO.

8004-8018 Lorain Avenue

DOWNTOWN CHEVROLET MOTORS, Inc.

1935 Euclid Avenue

Truck Department, East 9th and Woodland

CENTRAL CHEVROLET SALES, Inc.

Euclid Avenue at East 66th Street

MERRICK CHEVROLET CO.

Berea, Ohio

THE BEDFORD CHEVROLET SALES CO.

Bedford, Ohio

A SIX IN THE PRICE RANGE OF THE FOUR

Dienos Klausimais

APIE VYTAUTĄ

Rengiantis visam Lietuvai pasauliui apvaikš-
čioti Didžio Lietuvos Ku-
nigaikščio Vytauto 500 mir-
ties sukaktuves ne pro šalį
bus nors trumpais ruožais
suminėti mūsų taip mažai
apsipažinusiai su istorija
visuomenei sekančius fak-
tus apie Vytautą:

Vytautas gimė iš Biru-
tos ir Keistučio, grynų Lie-
tuvų, kuomet kiti diduma
Lietuvos kunigaikščių gi-
mė iš daugiausia kitų tau-
tų atvestų kunigaikštienų-
motinų.

Kovą po Žalgiriu laimė-
jo 1410 metais, nors Lenkai
savo istorijoje prisiskiria
kryživių nugalėjimą tame
mušyje sau.

Amerikos lietuviai iškil-
mingai šventė 1910 metais
500 metų sukaktuves nuo
tos pergalės.

Vytautas krikštijosi net
du sykiai: pirmą sykį pas
kryživius, kada pajuto jog
Jogaila, tapęs Lenkų kara-
lium, nori jį apgauti. Su
pagalba kryživių atgavo
iš Jogailos Žemaitiją, kuri
iš dalies Jogailos buvo pa-
vesta kryživiams. Atsi-
griežęs prieš Jogailą, Vy-
tautas pradėjo tartis su Jo-
gaila ir atsisukęs nuo kry-
živių su Jogaila veikė prieš
juos. Jogailai pataikauda-
mas, Vytautas priėmė Ru-
sų krikštą ir gavo vardą
Aleksandro. (Jogaila bu-
vo iš Rusės motinos, Algir-
do sunus. Algirdas buvo
Keistučio brolis).

Vytautas atėmė nuo Jo-
gailos Lietuvą 1392 metais,
po išbėgimo iš kalėjimo su
pagalba tarnaitės, kurios
rubais persirengė, o ji pa-
liko jo vietoje kalėjime.

Taigi Vytautas buvo jau
krikščionis kada Lietuvą
valdė, bet kryživiai vis ne-
atsisakė Lietuvą puldinėti.

Vytautas rengėsi karu-
notis Lietuvos karaliumi
1429 metais, bet Lenkai ir
Jogaila trukdė, nes Vytau-
tas buvo pavadęs Lietuvą
Jogailai, jeigu neliktų vy-
riškų Vytauto ainių.

Vytautas mirė Spalio 27
d. 1430 metais, valdęs Lie-
tuvą per 38 metus. Mirė
geroje senatvėje, turėda-
mas 86 metus, vienok pa-
baigė gyvenimą ne iš senu-
mo bet iš kokios tai voties,
nuo kurios trukimo sulau-
kė sau galo.

Palaidotas Vilniuje, šv.
Stanislovo bažnyčioje.

Kaune yra sena bažny-
čia, sakoma Vytauto staty-
ta, kurioje klebonauja kun.
Tomas-Vaizgantas.

Pleškaitis Šnipas?

"Naujienos", "Keleivis"
ir kiti jų kamarotai užtara-
vo Pleškaitį ir jo sebrus
kaipo A1 rusies politikus
kalinius, ir norėjo kad jie
šaudytų Voldemarą ir ki-
tus, o už jų šaudymą kėlė
lermą. Pleškaitis buvo tik-
ras socialistų "mučelnin-
kas". Dabar socialistai iš-
rado kad jis buvo "Volde-

maro šnipas"!

Bet štai kame visas blo-
gumas: kada Pleškaitis bu-
vo Lenkų šnipas ir norėjo
Lietuvą išduoti tai mūsų so-
cialistams buvo geras; ne-
geru virto tik kada patyrė
kad Pleškaitis seniau išda-
vinėdavo valdžia savo par-
tijos veikimą....

Partija virš visko!....

Tautininkų Valdžios Nuopelnai

Laikraščiuose skaitome
kad šią tik vieną vasarą
Lietuvoje nusausta 40-
000 hektarų žemės, reiskia
toks plotas nenaudingos že-
mės paversta į naudingas
pievas, gerus laukus. Pa-
galvokit kiek tas plotas rei-
škia naujų ukių Lietuvoje!
Jeigu iš tų pelkių nepada-
ryta naujos ukės tai vistik
tokie plotai geros žemės da-
sidėjo ukininkams kurie iš
tų pelkių neturėjo naudos.

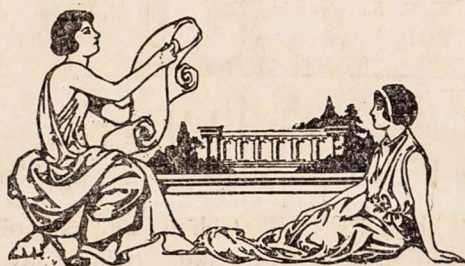
O pažvelgkim į kitų par-
tijų valdžių darbus: kada

krikščionys valdė, stengėsi
skirti didžiausias sumas vie-
nuolynams, davatkū drau-
gijoms ir tam panašioms ti-
kslams, kad sudrutinus sa-
vo pozicijas.

Kada valdė liaudininkai
ir socialdemokratai ar jie
užsiėmė laukų sausinimu?
Ne, jiems ukininkų reika-
lai nerupėjo (nors iš uki-
ninkų mint), jie stengėsi
sustiprinti savo pozicijas ir
kurė profsojuzus arba ama-
tų darbininkų sąjungas —
kad darbininkai dirbtų kuo-
mažiausia, ir tokiu būdu
remtų savo partiją, nors
Lietuvoje dar reikia dirbti
ilgai kad susistiprinti.

Kiti vis dar pyksta kodėl
Lietuvos tautininkai, maty-
dami tokią partijų begėdy-
stę ir apleidimą krašto su-
sitare išvertė juos.

Del ko prof. Voldemaras
atsistatydino? Tas klau-
simas visiems apeina, neku-
rie atsistatydinimą skaito
pradžią didelių permairių.
Kaip ištikro yra pamatysit
straipsnyje ant 7-to pusl.

LIAUDIES DAINA

Saulėlė skaisčioji jau pasikavojo,
Debesiai raudoni pakraščiais robluoja;
Vabalai ir žvėrys ir urvelius lenda,
Ir visus kvietkelius jau šalna pakando.
Jau jaučiam ir matom kad jau nebetoli,
Ateis ta dienele, reiks buti maskoliu.
Po laisvę leikojat, jūs margi paukšteliai.
Duokit po plunksnelę kad but man
sparneliai —
Tada aš galėsiu su jumis lekioti,
Iš šitos nelaimės sau pasikavoti.
Išalkę, nevalgę krimsit plūtą kietą,
Ir trejus metelius klajosit po svietą;
Ploščiai jums bus pilki ir blogai susiuti,
Ir tarp visų žmonių busit pažymėti.

LIAUDIES DAINA

Šią naktelę per naktelę miego nemiegojau,
Vyšnių sode žaliame gojų žirgelį saugojau.
Ir užmigau ir numigau vieną adynelę,
Ir užgirdau ir girdėjau naują navynelę:
Čiauska sode lakštingalė, taip gražus
balselis,
Bene mano sesytėlės meilutės dainelės....
Eik močiute, eik senoji, į vyšnių sodelį,
Girdžiu šneka bernuželis aukštajam
svirnelyj.

Ir pravėrė svirno duris sena motinėle,
Tuojau puolė jai po kojų jauna dukterėlė:
Oi močiute, oi senoji, ką dabar daryti,
Nebėr rutų vainikėlio, kur man pasidėti?
Aš sakiau tau, dukterėle, neklausyk
bernelio,

Jis per vieną adynelę išves tav' iš kelio.
Atsimink, bernuželi, ką vakar kalbėjai,
Ką man, jaunai merguželei, visko
prizadėjai?

Pirma sakei, mylimasis, aš graži panelė,
Dabar sakai, bernuželi, maža pasogėlė.
Pirma sakei, bernuželi, kad tu mane imsi,
Nuo galvos žalių rutelių vainiką nuimsi.
Kad tu butum, bernuželi, šakoj pasikoręs,
Negu man, jaunai mergelei, kelyje
pastojęs;

Kad tu butum, bernuželi, upėj prisigirdęs
Negu mane, jaunuolėlę, ašarėlėm virgęd.

LIUBAVO PARAPIJA

V. S. Jokubynas.

(Tąsa iš pereito num.)

II.

Nežinoma pradžia.

Kada ir kokių būdu Liubavas prasi-
dėjo aiškių žinių neteko surasti, nes tais
laikais biurokatiškos sistemos dar nebu-
vo, tad ir jo išikurimo datos niekas neuž-
rašė. Jis išikuręs kada nors 17-me šimt-
metyje, nes šito šimtmečio pabaigoje jį
jau lankė misijonieriai Tertulionų orde-
no, bene iš Italijos atkeliavę. Kaip ir ko-
kiu būdu Liubavas išikurė, tai aiškus da-
lykas, siekiantis labai tolimą praeitį, ku-
rią čia reikalinga suminėta labai paviršu-
tinai, nesigilinant į jokias smulkmenas.

Buvo laikai kada žemės dalis valdė
karaliai ir didi kunigaikščiai. Tarnai sa-
vo ponus prižiūrėjo, jiems maistą parupi-
no. Jie buvo savo ponų vergai. Gyveni-
mui didelių rūpesčių nereikėjo, nes gam-
tos turtų ir gerybių buvo labai daug. Taip
tie žmonės ir gyveno. Laikui bėgant bet-
gi tų ponų giminės labai pasidaugino. Prie-
jų prisidėjo dar ir visa eilė visokių karve-
džių, užsitarnavusių vyčių ir kitokių, o
kada ir šitų giminė išsiplėtė, pritruko
jiems pas savo valdovus vietos ir gerybių
jų išmainimui. Tada karaliai ir šitiems
didžiunams išdalino tam tikrais plotais
savo žemę ir ant tos žemės didžiunai ap-
sigyveno su savo vergais, kurie turėjo sa-
vo ponams parupinti gyvenimo reikmenis.
Tokių būdu atsirado privilegijuoti ponai
su savo vergais. O kada ir čia žmonių
priviso daugiau, tada ponai savo vaikams
išdalino žemę ir vergus, ir ant taip išda-
lintos žemės atsirado dvarai. Vėliau gi
pasirodė kad vergų priviso daugiau negu
dvarai gali jų išlaikyti ir priglaut. Ta-
da dvarininkai parinkę dalį prasciausios
savo žemės, ant jos apgyvendino savo ver-
gus, padalino jiems po bręžį paskirtos že-
mės (kuris buvo daugiau užsitarnavęs tam
bręžis duota platesnis, kuris užsitarnavęs
buvo mažiau tam žemės bręžis teko siau-
resnis). Tokiu būdu iš karalių, kunigaik-
ščių ir ponų vergų išsivystė dvarininkų
būdžiauninkai, visose pasaulio valstybė-
se, neišskiriant ir Šiaurinę Ameriką, tik
su tuo skirtumu kad kitur vergiją panai-
kinus vergai gavo žemės šmotelius, gi
Amerikoje vergai paliuosuoti ir paleista
be nieko. Bet kalbame apie Europą. Bau-
džiauninkai apgyvendinta ant žemės, vie-
nas prie kito, prie kelio. Taip atsirado
sodžiai. Sodžiai sudaryta arti dvarų, nes
sodžių gyventojai-baudžiauninkai dvarui
visuomet buvo reikalingi. Baudžiauninkai,
už gautą iš dvarų žemę, turėjo apdirbt
dvarams visus darbus, o savo žemę jie ga-
lėjo apsidirbt tik nuo dvarų darbų atliku-
siu laiku.

Šitokių būdu arti Skaisčių dvaro, 17-
me šimtetyje, susikūrė ir Liubavo so-
džius, prie vieno kelio, kuris iki vėliausių
laikų buvo žinomas kaip "Ilgoji ulyčia",
apgyventa vienų tik krikščionių.

Kadangi tais laikais buvo labai daug
keliaujančių žmonių, kurie keliavo nuo
vieno sodžiaus prie kito, todėl per nežino-
mus laikus tapo išminti platūs takai, ku-
rie paskiau pavadinta viešais keliais, pas-
kui vadinta juos vieškeliais. Tokių vieš-
kelių į Liubavą susidarė net penki. Vie-
nas jų vedė į šiaurę ir buvo vadinamas
"Bartninkų vieškeliu", antras į kampa
šiaurės ir rytų, "Kalvarijos vieškelis", tre-
čias į rytus, "Seinų vieškelis", ketvirtas į
vakarus, "Vyžainio vieškelis", ir iš šito iš-
sisukęs pietų link, "Suvalkijos vieškelis",
kuris paprastai buvo vadinamas "Šmigel-
sko ulyčia", nes prie jo gyveno jau išgy-
venęs ukininkas turėjęs pavardę "Šmigel-
skas"; ties jo namais pakelėj stovėjo se-
nas kryžius — ir tas buvo Šmigelsko.

Šituos vieškelius vėliau apgyveno at-
sibastę Žydai, tai baudžiąvą panaikinus
pasidauginę bežemiai, įsigiję sklypelius
susistatė namelius, ir taip Liubavas įgavo
miestelio išžiūrą, nors jis iki vėliausių lai-
kų buvo tik sodžius ir sodžium pasiliko.

Anais laikais kiekvienas sodžius turė-
jo savo kapus, kuriuose laidodavo savo

numirėlius, su tokiomis apeigomis kokias
patys sodiečiai sugebėdavo atlikti. Ir Liu-
bavo sodžius turėjo savo kapus, rytų pusė-
je, ant kalnelio, kurio šiaurinį krantą den-
gė gražus beržynas. Vėliau ant to kal-
nelio stovėjo bažnyčia, kurią sudegino Vo-
kiečių kariumenė didžiojo karo metu. Kad
ten buvo kapai tą liudijo dar mano laikais
į šventorių sulindusių kaulių išknisami,
lytaus vandens išplaujami žmonių kaulai,
kurių budavo pilni takai ir patvoriai; el-
gėtos juos kiek aprankiodavo kartais ir
sumesdavo į šimtamečių liepų išpuvusius
dubinius. Tik kunigas Užupis privertė el-
gėtas visuomet tuos kaulus surankiot ir
žemėn užkast, o vėliau kunigas Bradunas
šventoriaus krantus aplygino, apsėjo žole
ir apsodino krumučiais, kad tuomi nelei-
dus vandeniui plaut krantus. Ir tik nuo
tada jau nesimatė šventoriuje žmonių kau-
lų.

Kaip misijonierių užrašai nusako, Liu-
bavą atsilankę misijonieriai bene vienuo-
liai Bazilijonai, pabaigoje 17-to šimtme-
čio, kapuose pastatė koplyčią, ir ton su-
kviesdami ne tik Liubavo bet ir aplinki-
nių sodžių gyventojus pradėjo šventomis
dienomis laikyti pamaldas ir sakyti pamo-
ldas. Laikui bėgant, į pamaldas susirink-
davo tiek žmonių kad nei trečia dalis jų
koplyčion nesutildavo. Mišios ir kito-
kios pamaldos buvo laikomos koplyčioje.
o pamokslai sakta lauke, kad susirinku-
sieji į pamaldas visi juos girdėtu.

III

Liubavo bažnyčia.

a) Statyba ir įrengimas. Bažnyčia
buvo kryžiava, didelė, vidun sutalpinanti
virš 400 stačių žmonių. Sienos buvo sta-
tytos taštytų rąstų, kampuose suleistų į
spynas, viduje aukštos iki 75 pėdų. Lu-
bos gulsčiai lėkštos. Visas apdirbimas —
dirvio ir pjuklo. Lubų palaikymui turė-
jo šeši stulpai (piliorius), taštytus į aš-
tuonis kampus; diametre storio jie turėjo
20 colių. Skersai bažnyčią buvo taštytas
balkis, 34 sieksnių ilgas, 14 colių storas ir
23 colių platus (1886 m. jis išimtas). Zmo-
nės stebėjosi iš kur buvo gauta tokių auk-
štų ir tokių storų medžių stulpams ir bal-
kiams.

Senesni žmonės kalbėdavo kad bažny-
čią statė Kryživiai. Kas tie toki Kryžei-
viai, žmonės nežinojo. Istorija sako kad
Vytautui Didžiajam sumušus Kryživių
ordeną ties Žalgiriu, Kryživiai daugiau
koją Lietuvos žemėn nekėlė. Kova ties
Žalgiriu (Gruenwald) nutiko 1410 metais.
Liubavo bažnyčios akmeniniuose laiptuo-
se ties didžiojo durimi akmenyje buvo
iškalta "Anno Domini 1763" (metai Vieš-
paties 1763). Tokia pat skaitlinė buvo apa-
tinėje dalyje kryžiaus aukščiau didžiųjų
durų. Reiškia kad bažnyčia buvo užbaig-
ta 1763 metais. Palyginus šitą metų skait-
linę su metais 1410, kada nutiko kova ties
Žalgiriu, gausime aiškų supratimą: Liu-
bavo bažnyčia buvo pastatyta 353 metai
vėliau po Žalgirio kovai, po kurios Kry-
živiai Lietuvoj daugiau nesilankė. Tai-
gi žmonių pasakojimai kad Liubavo baž-
nyčią statė Kryživiai neturi pamato.

(Bus daugiau)

Lengvas Budas Išmokyti Angliškai

3072. Lengvas Budas Išmokyti Angliškai. Rankius rei-
kalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Knyga su-
taisyta taip lengvai ir snprantamai, kad kiek-
vienas gali greit išmokyti kalbėti angliškai. Jo-
je telpa netik atskiri žodžiai, bet čiel sakiniai,
pasikalbėjimai darbo įješkant, važiuojant kur
nora, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzda-
skutį, pas eivęją, ir tt. Su istarimu ir Lie-
tuvišku išaiškinimu. 95 puslapių didumo....35c

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

(Kurie vietiniai patįs atsiims mo-
kės tik po 25c.)

"DIRVOS" KNYGYNAS

POLITIŠKI "EMIG- RANTAI"

Vilniuje, anot Lenkų lai-
kraščių, buvo Lietuvos "iš-
eivių" (arba politiškių pa-
bėgėlių) "kongresas". Da-
lyvavo jame lietuviai emi-
grantai iš Latvijos, Estijos,
Suomijos, Latvijos ir Pru-
sijos. Viso buvę net (?) 22
galvelės. O užrubežiuose
jie skelbiasi buk jų esą ke-
liolika tukstančių. Tai vis
socialdemokratų mulkini-
mas pasaulio akių.

Tas "kongresas" išnešė
sekančias rezoliucijas:

1) Išsiųsti memorandumą
apie socialdemokratų perse-
kiojimus Lietuvoje II In-
ternacionalui, Tautų Sąjun-
gai ir Europos valstybėms;
(žinoma, meluodami kad jų
esą tukstančiai!);

2) Reikalauti nuimti ka-
ro stovį Lietuvoje,

3) Reikalauti sušaukti
seimą ir vykdyti konstitu-
ciją;

4) Reikalauti panaikinti
spaudos cenzūrą;

5) Reikalauti panaikinti
karo teismus;

6) Reikalauti kad būtų
paleisti iš kalėjimo ir kon-
centracijos stovyklos suim-
tieji socialdemokratai.

Visko to reikalauja kas
pavilytu jiems vartyti vals-
tybės ardymo darbą.

Mūsų socialistai ir jų ka-
marotai Amerikoje verkia
už tuos pora dešėtkų išsi-
gimėlių ir pardavikų, kurie
išbėgo iš Lietuvos ir pasi-
siulė Lenkams padėti pa-
vergti visą Lietuvą. Pra-
smegk visa Lietuvą, mūsų
politikieriams nesvarbu, jei
tik jų kamarotai neturi lai-
svės savo išdavikišką dar-
bą vartyti.

Protįngam žmogui užten-
ka tik pamislyti ką tas vis-
kas reiškia ir jis supras ar
galima remti tokią spaudą
ir tokias partijas.

Jeigu tiems išgamoms
nors kiek rupėtų Lietuvos
reikalai aiškus dalykas jų
Lenkai pas save nelaikytų
ir nešertų.

DRAUGIJOS —

Štai komedija

'DIVORSAS'

naujausia, linksmiausia,
lengviausia vaidinti. 50c.

"PALANGOS PONAITIS"

nauja, melodrama, leng-
va vaidinti50c.

Reikalaukit "Dirvoj"

UŽ \$1.80 Į LIETUVĄ

Už tokią mažą sumą pinigų kiek-
vienas gali susirūti neatmezgiama
ryšiu su tolima tėvyne Lietuva. Ge-
ras laikraštis tai kaip veidrodis: ja-
me gyvai, teisingai mirga dienos
įvykiai.

Jei nori žinoti kas dedasi mūsų
tėvyneje Lietuvoje, už \$1.80 ištra-
syk metams puikų laikraštį "TRI-
MITAS". Tai nepartinis, gražiai
leidžiamas ir įdomiai redaguojamas
Lietuvos Šaulių laikraštis.

Jame telpa žinios iš Lietuvos, kas
kartą spausdinama daug naudingų
straipsnių, eilėraščių, apysakų, juo-
kingų pasakojimų, patarimų ir ki-
tokių kiekvienam naudingų dalykų.

Kiekvienas naujas "Trimito" nu-
meris turi kitoki, spalvuota paveik-
slu papuosta, viršelį. Daug paveik-
slų iš Lietuvos ir pasaulio gyveni-
mo dedama ir laikraštyje.

Kaina Lietuvoje 52 knygtės 8 lit.
Užsienyje: 52 knygtės \$1.80

Paziūrėjimui 1 egz. dykai.
"TRIMITO" Adresas: Kaunas,
Laisvės Alėja 20. Lithuania.

SKI "EMIG-
NTAI"

anot Lenkų lai-
vo Lietuvos "iš-
ba politiško pa-
kongresas". Da-
ie Lietuviai emi-
Latvijos, Estijos
Latvijos ir Pru-
o buvę net (?) 2
O užrubežiuose
si buvę jū esą ka-
stancijų. Tai vi-
kratų mulkini-
lio akių.

ngresas" išneš-
rezoliucijas:
ti memorandum
demokratų persi-
Lietuvoje II la-
lui, Tautų Sąju-
opos valstybės re-
luodami kad ji
nėiai!);
lauti nuimti ka-
ietuvoje,
čalauti susaui-
rykdyti konstitu-

lauti panaikinti
enzurą;
lauti panaikinti
nus;
lauti kad būtų
kalėjimo ir kon-
stovyklos suin-
demokratai.
reikalauja ka-
ems varyti val-
mo darbą.

ialistai ir jų ka-
merikoje verki-
ra desėtkų išsi-
pardavikų, kurie
ietuvos ir pasi-
ams padėti prie
Lietuvą. Pra-
Lietuva, musų
as nesvarbu, je
vrotai neturi lai-
išdavikišką dar-

m žmogui užte-
išlyti ką tas vie-
ir jis supras ar
ti tokia spauda
artijas.
jems išgamoma
rupėtų Lietuvos
škus dalykas je
s save nelaikyti

UGIJOS —

komedija

ORSAS

linksmiausia
ia vaidinti. Ši-

OS PONATIS

melodrama, leng-

nti Ši-

UKIT "Dirvo"

O I LIETUVA

1224 sumą pinigų
susirūšti neatneš-
na tėvyne Lietuva.
tai kaip veidrodys
teisingai mirga dū-

inoti kas dedasi
tuvoje, už \$1.50
puikų laikraštį
tai nepartinis, gra-
jodpiai redaguojam-
ilų laikraštis.
žinios iš Lietuvos,
dinama daug naujų
literatūrų, apysakų,
ojimų, patarimų ir
enam naujinių daly-
naujas "Trimito" su-
tikoti, spalvotus pae-
viršeli. Daug pae-
vos ir pasaulio gro-
ilų laikraštys.
voje 62 knygučių ir
62 knygučių (1.50
timui 1 egz. dydai.
Adresas: Kansas
leja 20. Lithuania

Apysaka
iš
13-to
Simtmečio

K. S. Karpus

Iš
Lietuvių
Krikščijimo
Dienų

(Tąsa iš pereinamo num.)

Vienok, ant kiek jo mintys jį kreivais keliais vedė ant tiek jo padarumas jį laikė nuo tų žygių. Juk jį yra žmona jo vado; jį suteikė jam globą jo nelaimėj, nors ta nelaimė per ją atėjo. Neprivalo reikalausti už savo ritieriską darbą tokio atlyginimo apie kokį svajoja. Juk būtų buvęs patenkintas jeigu po sužeidimo būtų buvęs patalpintas gydyti ligoninėje. Butų turėjęs pasitenkinti ir tuo jeigu po visko būtų jį atėjus aplankyti kokia sena ir negraži moteriška, ir padėkoti už užstoji- mą. Jo garbė jam draudžia peržengti pa- dorumo ribas, nes ji yra kito moteris.

Bet lyg sunkus akmuo parištas po jo kaklu tempė jo mintis į žemumą, į doros pakalnę, kur baigiasi prakilnumas ir prasideda gyvenimas kokį čia gyvena beveik visi ritieriai.

Kodel jį priėmė jį į savo namus, kam jis jai buvo reikalingas, po to kai kautinė baigėsi? — taip manė sau Konradas, ir negalėjo rasti kitokio išaiškinimo kaip tik kad jį to norėjo. Dar labiau tas jo min- tis užvaldė kada prisiminė ką Katrė ruo- šėsi su juo daryti: dar neištekėjus jau už- sikvietė jį į savo naujus namus ir ruošėsi gyventi draugišką, slaptą meilės gyvenim- mą, už savo vyro akių.

Ar Kristina ne to paties nori, jeigu nepaleido jo iš savo rankų?

Meilė — Sekiojančios Akys — Liudna Pabaiga

Sėdėjo Konradas sodne ir žiūrėjo į to- li. Žiūrėjo ir svajojo. Jo mintys lakstė toli ir visur, bet nedaug trukę grįždavo atgal ir skraidė čia pat — rūpėjo jam ko- dei Kristina neateina.

Rudolfas dar negryžta, taigi jis dar turi progos pabuvoti savo globėjos namuo- se ir pabandyti savo laimės.

Apsisprendė — ir pradėjo savo darbą. Matydavo Kristiną toli ir arti savęs, ir vis maloniai žiurinėja ir švelniai kalban- či; jos puikus veidas ir gražus mažai pa- dengtas kunas viliojo jį.

Drebėjo jis prieš ją kada arti buda- vo, taip buvo kerėjamas. Rodos griebis jį glėbį ir bučiuos. Bet jį, ant kiek jo geidė, ant tiek slėpėsi ir savo nedrąsa ir gal dora ir baime neprisileido jo. Troško būti arti jo, tą jis jautė, ir norėjo kad jis ilgiau pas- ją užsiklūtų, nes jam nežinant pati davė jo draugams ritieriams žinias kad jis dar nesveikas ir reikalauja ramumo ir pasil- sio. Neprileido nieko pas jį ateiti, ir vie- nuoliui, kurs buvo jos namuose, įkalbinėjo kad reikia laukti iki gryš pats Rudolfas, kurs privalo jos apgynejui tinkamai atsi- dėkoti.

Tą kalbą nuolat girdėdamas vienuolis pradėjo ką tai dasiprotėti — ne tiek dasi- protėti kiek ant jos nuožvalga mesti, ir dar kas daugiau, pats pasinaudoti, nes juk jį laiko savo globoje perdaug patogų vy- rą kad įskundimas Rudolfui nebūtų ne- reikšmingas.

Dar abbė Bernardas nieko nebuvo pa- tėjimies tarp Konrado ir Kristinos, bet la- bai norėjo pradėti patėmyti.

Kristina buvo labai šalta prie jo kada abbė buvo su jais, todėl ir Seirys pradėjo suprasti kad jiem reikia nuo vienuolio slėptis, bet kad save varžyti — ne.

Daug sykių jis suėjo į tą vienur tai kitur, ir vis jį tokia maloni ir taip jį akimi varsto.

Štai dabar jiedu susitiko sodne, kur rodos buvo tik jiedu vienodu.

Pastojė jis jai kelia, ir gražiai nusi- lenkęs pagarbai, sulaikė pasikalbėjimui. Kalbėjo jautriai ir širdingai, bet jį neil- gai trukus pabėgo nuo jo. Jos akys taip

ir liko stovinčios jo akyse — ir jis dar la- biau įsisvajojo apie ją ir labiau ėmė geisti.

Kurėjo, kur galėjo ją sutikti, ten ne- paleido nuo jos akių, nes jautė kad jį pasi- duoda jo įtakon.

Sutiko vėl ją vieną kitą dieną.

— Ponia mano, koks smagumas man tave sueiti, rodos nieko daugiau negeis- čiau kaip tik į tavo akis žiūrėti....

— Ir tavo akys mane kerėja, bet už- drausta man į jas žiūrėti.... Mudu ga- li matyti ir kitos akys, prie to, aš priklausau savo vyriui....

— Tai del to tu kaip paukštis nori skristi nuo manęs....

— Ne visai del to, nors aš jam pri- siekiau prieš Sutvetoją. Labiau bijau to kurs paliktas jo vietoje ir mane sergsti.

— Nejaugi, ponai, negali savo namuo- se pati savo tvarką turėti?

— Taip, turiu ir visame, tik ne mei- lėje.... Bet, Konradai, nevadink manęs daugiau tavo "ponia", vadink mane ma- no vardu, Kristina, nes aš juk jaunesnė už tave, daugiau tavo sesuo, ne ponai.

— Kristina.... — pratarė Konradas ir paėmęs jai už rankos ir prinešęs prie savo lūpų tvirtai pabučiavo.

Kristinos toje vietoje tuoj neliko — jis pasijuto bestovys vienas.

Vėl jiedu atsirado vienodu — dabar viduje, stovėjo prie lango ir tūnėjo į toli- mas nuogas dausas, grynus be jokio au- galo kalnas.

— Matau tavo šypsa, matau tapo lu- pas lyg šnibzdancias man meilės žodžius. Matau tavo akis žerėjančias į mane, lieps- nojančius žvilgsnius.... Kokia tu man graži ir žavėjanti pabudiena.... — kuzdė- jo jai Konradas, o ta užsisvajojus stovėjo ir klausėsi.

Jos akys žerėjo, veiduose spindėjo jau- nystė; akys buvo kai paslaptingas mėly- nas dangus, kurio gilybė niekad nepervė- tum. Jos šypsa buvo kai saulės kuri pra- spindi gražų, blavų rytą ir pralinksmina žemę. Kada ji eina eisena kai laibos eg- lės, kuri išdidžiai, tiesiai stovi ir kuri prieš vėjus mažai tesilenkia.

Jos gražumas — viso kuno gražumas — kerėjo Konradą, kuris kerėjo ir ją, nes kaip prieš jį stovėjo graži moteriška, taip prieš ją stovėjo patogus vyras, kurio akys, plaukai, veidas viliojo ją, o jo didumas ir žinomas narsumas buvo jos garbė....

— Atsuk savo veidą į mane, Kristi- na, pažvelgk man į akis.... ko taip žiuri į toli, kur nieko nematyti....

Pasuko ji akis į jį, kurs žvelgė jon taip giliai kaip į ežerą kurio dugne atsi- muša dangaus skliautai....

— Ak, kad visados tos akys į mane žiūrėtų, nieko pasaulyje nenorėčiau.... Bet kodel vis jos tokios liudnos?.... — klausė Konradas.

— Nuodėmė man klausyti tavo žo- džių, bet negaliu nuo tavęs pasitraukti, negaliu nuskristi toli, o tik šiek tiek tolyn pabėgu; negaliu apkurtinti savo aukų kad negirdėtų ir akių kad tavęs nematyti; to- del nelaimingesne kasdien jaučiuosi kad ne tu man buvai skirtas už vyrą....

Gundė jis ją kaip pikta dvasia tyruo- se apsėstą žmogų — gundė prie nuodė- mės, prie laužymo vyriui duotų prižadų, ir jautė kad turi savo įtakoje ir gali valdyti; gundė ir kalbino mylėti — taip gud- riai, taip jautriai ir švelniai kalbėjo, kad jį pradėjo tirpti prieš jį kai sniegas prieš pavasario saulę. Sunku jai buvo stovėti šale jo ir suvaldyti savo širdį, ir ėmė trokš- ti kad jis griebtų jį glėbį ir bučiuotų, bet

štai Kristina ko tai sujudo — ji pajuto abbės žingsnius, kuriuos gerai pažino, ir nespėjus Konradui apsidairyti jos prie jo

jau nebuvo.

Jis vaikštinėjo darže, stovinėjo, dai- rėsi, pagaliau atsisėdo. Svajonėse per jo mintis perėjo veidai Angutės ir Katrės —

Seirys-Konradas ir Kristina

KRYŽEIVIS

PAKVIETIMAS PRENUMERATORIAMS

PRISIDEKIT prie "KRYŽEIVIO" leidėjų, kaip padarėt prie išlei- dimo kitų žingeidžių istoriškų apysakų. Siųskit savo prenume- ratas už "Kryževį" dabar, nes knyga visu greitumu spausdinama ir neužilgo gausite ją — ir gausit daug anksčiau negu apysaka pereis per "Dirvą". "Kryževis" bus taip pat didelė apysaka kaip buvo kitos, kuriomis buvot patenkinti. Ši knyga bus apie 350 puslapių, ir vėl atiduodama už tą pačią mažą mokestį — tik \$1.00. Kurie no- rėsit kietuose viršeliuose siųskit iškalno \$1.50.

NIEKAS tarp Lietuvių nedavė tokių žingeidžių knygų už taip ma- žą kainą, o tas galima tik del to kad prisidedat su savo dolariu ir padedat apmokėti knygos išleidimo lėšas. Prie to, kurie iškalno pri- sideda jų vardai esti patalpinami knygoje. Nevėluokit ir dabar.

"KRYŽEIVIS" darosi žingeidesnis ir žingeidesnis, ir negalėsit iš- kęst laukinėje numeris po numerio kaip bus toliau — taigi išgy- kit visą knygą, ir vienu sykiu galėsit žinoti kuo viskas baigsis. Šioj apysakoj visi istoriški faktai yra teisingai nušviečiami, ir ją skaity- dami daug ko patiriat ir patirsit iki galo. Apysaka apima laikus kada mūsų bočiai kariavo su didžiausiais savo tikėjimo ir tautos prie- šais, Kryževiais, kurie neva naują tikėjamą nešdami grobė Lietuvį ir Prusų žemes ir sunaikino mūsų gentainius Prusus, įsteigdami savo galingą karalystę Prusiją, kur tikrųjų Prusų teliko vos mažą dalelę, kurie ir po šiai dienai mūsų kalbą vartoja ir nekenčia savo pavergė- jų, atmindami savo vergiją per suvirš 600 metų. Tuo laikuėjo gar- sūs Kryžiaus Karai Palestinoje, ir ten nieko nepesė Teutonai persi- metė į Pagonišką kaimynų žemę—Prusus ir Lietuvius krikščyti, arba teisingiau sakant naikinti, o ant jų lavonų savo galybę budavoti. Apysaka vaizduoja ir anuos garsius ritieriškus-karžygiškus laikus, kuomet karžygiškumas buvo pasiekęs aukščiausio laipsnio. Nuves jus į viduramžių Europą, į Palestiną, ir vaizduoja nuotikius vieno Lietu- vio jaunikačio, kuris patenka Teutonu netaisvėn, kur jį su pagalba gražios Vokietaitės paverčia krikščioniu, kad panaudojus jį paties žmonių žudymui ir pavergimui, bet ar jis tokiu pasilikis ant visados patirsit skaitydami apysaką į pabaigą.

UŽSIRAŠYKIT "Kryževį" patys sau, prisiųsdami \$1 (arba \$1.50 už apdarytą), ir neužmirškite saviškių Lietuvoje ir kitose pasaulio dalyse gyvenančių. Jie mėgsta skaityti tokias knygas ir bus jums anžinai dėkingi. Jiems knygų dar brangesnės, nes mažai jų gauna. Užsakymus galite siųst sykiu su "Dirvos" prenumerata, tik pažymėkit kiek už ką siunčiama, ir visada pridėkit savo aiškų adresą. Gali iš- sirašyt "Kryževį" ir šiaip kas nori, kad ir nėra "Dirvos" skaitytojai.

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

"Kryževio"

PRENUMERATORIAI

Šie nauji užsirašė "Kry- ževį" prisiųsdami pren- meratą po \$1.50 ir po \$1 (už popieros viršelais a- ba kietais audimo viršais

Andrius Ziugžda, iš N. J., rašo: Siunčiu \$1.50 už "Kryževį". T labai smagi skaityti apys- ka iš senų gadynių; tokie aprašymai kelia mintis būdina dvasią prie Liet- vystės ir pažinimo garbi- gos mūsų praeties. Link "Kryževio" autoriui Ka- piui gyventi ilgiausius me- tus ir rašyti mūsų senu- tautą budinančius raštus kuriuos skaitydami mes p- kilsimė ir pralinksime k- tas tautas. Sveikinu au- rių Karpį ir prašau prii- ti mano dalelę prie prisid- jimo tos knygos išleidim- o.

Barbora Dvyliaitė, Chic- go, Ill., rašo: Siunčiu \$2, jų \$1 už "Kryževį" ir už dvi knygas "Vienuolyn Slaptybės".

Ona Grimailienė, iš Ne- Britain, Conn., rašo: Siu- čiu \$5 Lietuvos bonų kup- nais, iš jų \$1 už "Kryževį", \$1 už "Vargšų Karalienę", \$2 už "Žmonijos Istoriją", 50c už "Vienuolyno Slap- tes" ir už 50c likusių p- dėkit kokią kitą knygą.

Jonas Sinkevičius, iš I- nar del Rio, Kuboj, raš- Siunčiu \$1 už "Kryževį" prašau prisiųsti kaip tik- eis knygoje.

Ona Morkevičiūtė, jau mergaitė, iš Dayton, Oh- per J. A. Urboną užsir- kėjo \$1.50 už "Kryževį". Ji atidžiai seka tą apys- "Dirvoje" ir taip pamė- kad pasiryžo užsiprenu- ruoti. Jai neužsileisda- paseks ir kiti jaunuoliai.

Jonas Mikulko iš Broo- lyn, N. Y., rašo: Ir aš p- sidedu prie išleidimo kn- gos "Kryževis", siunčiu ir prašau prisiųsti kai- gatava.

S. Petrauskas, vietin- užsimokėjo \$1 už "Kryž- vį".

Ona Tamulaitienė, vi- nė, mokėjo \$1.50.

Visų kurie iškalno už- moka prenumeratą už- knygą, vardai tilps kny- je.

KAS DAUGIAU?

Liet. Bonų Kupona

Bonų kuponus galite p- siųsti kaip užmokestį "Dirvą" ir už knygas.

Nukirpkit 1929 ar. ar- tesnių metų kuponus ir s- skit "Dirvai".

Lietuvos Konsulatai

Lithuanian Consulate
608 So. Dearborn Street
Chicago, Ill.

Lithuanian Consulate
15 Park Row New York
Lietuvos Atstovybės Antra
2622 — 16th Street, N. Y.
Washington, D. C.

KELIAUJANT PO LIETUVĄ

Rašo P. Vasiliauskas, "Dirvos" Adm.

Rugsėjo 1 d. Važiuoju į Vaškus pas Kačenauską į svečius arba taip sakant "piršlius", nes Kačenauskas vis mane vadino ir vadino, atvažiok, sako, nes yra dvi labai gražios panelės ir labai nori Ameriką pamatyti. Na, gerai, sakau, nuvažiuosiu.

Nuvažiuoju į Vaškus sekmadienį, rytas labai gražus ir šiltas, o žmonių tai pilni keliai, kad važiuoja tai važiuoja iš visų pusių. Buvo mat atlaidai "Kryžiaus Paukštiniui". Aš atvažiuoju pas savo kamarotą, nagi išbėga dvi panelės iš vidaus, tuoj pasitinka mane prie jų kiemo, mano motorciklį nuveža kieman, užkloja šilta skara kad nesušaltų. Nusiveda gryčion, žiuriu stalias apkrautas visokiais gėrimais ir valgiais ir randu dar daugiau suvažiuosius svečių. Išsigėrėm ant pirmos pažinties po pora mažiukių.

Pasigirdo bažnyčios varpai ir tų panelių tėvas sako, na, vaikeliai, skambina ant sumos, eisim į bažnyčią. Ir visi eina, einu ir aš su tom panelėmis, bet mes tik šventoriuje vietos radom, bažnyčia ubvo pilna kaip silkių privaryta. Tos panelės meldžiasi iš knygelių, o aš dairausi sau.

Bet Vaškuose yra labai šumnaus narodo: Vaškietės panelės gražiai išsirengusios, kur tik žiūrėk nešioja pirktines sukeles su trumpais andarokėliais ir skrybėlaitėmis, ne namų

darbo, kaip kad nešioja apie Vabalninkus, Biržus ir dar Pasvalį.

Vaškietėiai gyvena daug puikiau, mačiau kaip jie važiuoja su gražiais drigantais gražiuose ratuose, kavalierius pora panelių isisodinės važiuoja kai bajoras. Daugybės suvažiuosius arkliai beveik rinktiniai, tik žiūrėk į juos ir gerėkis. Tai yra tas kraštas vadinamas Šiaurės Lietuva, kuriam mes pereitą žiemą rinkom aukas kaip nukentėjusiems. Žinoma, yra ir biednų, mačiau daugybę moterų einant aplink bažnyčią basom kojom, prie šventoriaus sėdėjo ir apie tuzinas ubagų.

Pamaldoms užsibaigus, iš bažnyčios išėję vyrų ir panelės tai tik maršuoja po kermošiaus plečių.

Vakare, parėjom namon iš kermošiaus ir dar gerai užuliavojom už Vaškų sveikatą. Vakare atėjo toks Juozelis su harmonika, pradėjo griežti polką ir mes davėm šokt. Juozelis groja gerai ir fokstrota ir two step ir visi gerai šoka tuos musų Amerikoniskų šokių — geriau negu musų Lietuviai Amerikoje. Tik-tai 4 val. ryto visi likusieji nuejom į sieną gulti, o kuriems buvo arti namon ejo pas save.

Tą dieną kėlėm jau gana vėlakai, ar geriau sakant panelės atėjo ir prikėlė pusryčių. Kada pavalgėm pusryčius tai ir pietūs baigėsi, ir aš atsiseikines su uoš-

viu ir panelėm išvažiuavau ir dar neženotas.

Važiuoju per Vaškų laukus, žmonės dirba, veža miežius, avižas, žirnius, o kiti jau rauna linus.

Privaziavus netoli Pasvalio, visai šalia kelio žiuriu trys merginos rauna linus. Sustojau, sakau: Padėk Dieve, merginos; kaip sekasi linai raut? Viena sako, labai sunku raut šymet linai, nes labai maži ir reti, sunku sugraibyt.

Pavakare tą dieną atvažiuoju į Biržus.

Rugsėjo 3 d. Važiuoju į Beržonis pas Mežanskienės seserį, pas Juozą Zavecką, Rokiškio apskrityje. Išvažiuoju iš Biržų 9 val. ryto pro Kilučius, Anglininkų dvarą, pro Papilio dvarą į Papilio miestelį.

Privaziavęs Papilio miestelį žiuriu desėtkas merginų rėdo gėlėmis gale miestelio vartus. Sakau: Gai man, panelės, pinat tuos garbės vartus? Bet tuoj viena atkerta: Jei ponas išėisi į vyskupus tai mes ir jums pinsim garbės vartus.

Tada aš sakau: Džievaš, panelės, už tokį gražų vartų apipinimą tokiomis puikiomis gėlėmis tai ir mane imanoras eit į vyskupus.

Ten man su jomis beflirtuojant, ateina ir Papilio klebonas ir sako: Na, tamista, trukdote mano darbininkėms pinti tuos vainikus. Atvažiuos vyskupas ir nebus gatavi vartai.

Bet žinoma jis tik juokais kalbėjo. Paklausė manęs kur važiuoju ir iš kur, pasakiau kad iš Biržų Vasiliauskas, tai kunigas sakėsi gerai pažysta mano tėvus ir brolių, rodė dar kur mano tėvo pamuryta klebonijos pamatai ir dar vis stovi sveika. Užsivedė mane į kleboniją, užfundino skėnų vyno ir gardžių obuolių, po ko atsiseikinau ir išvažiuoju link Pandelio.

Nuvažiavęs į Pandelį užklausiu vieno policijanto kuriame šone Beržonių kaimas. Jis atsakė tokio kaimo teje apielinėje nežino, bet praeinąs pro šalį vienas pilietis patėmijo kad dar geras galas iki to kaimo, važiuok Rokiškio vieškeliu sako, iki Kazlų miestelio, o iš ten suk dešinėn į Panemunėlį, ten bus Beržonių kaimas.

Na pagaliaus davažiavau ir Beržonis, klausiu daržė ravėjančios moteries kur Juozo Zavecko gryčia. Ji sako, tai aš Zaveckienė.

Na, sakau, aš kaip tik ir pataikiau į tą vietą kur reikėjo sustoti. Klausiu ar turi seserį Amerikoje, ji atsakė turi, vardu Kazimiera, po vyrų Mežanskienė.

Na tai, sakau, atvažiuoju pas jus į svečius ir atvežiau geras dienas nuo jūsų sesutės, Mežanskienės.

Užsipašė į vidų, užėjau. Grytelė tokia mažytė, kampe žiuriu senutė supa mažą vaikutį. Tai buvo Mežanskienės motina, kuriai perdaviau labas dienas nuo dukters iš Clevelando, pasakiau kad pas ją gyvenau ir kasdien kalbėmės. Patėmijau kaip senutei akys

prisipildė ašarom. Verkdamas sako: Kad jai Dievas duotų sveikatą, ji tik mane ir žyvena...

Mudu su senute pasikalbėjom valandą laiko, o jos dukterė, Elzbieta, tuo tarpu išėjo į lauką, pašaukė vyrą, kuris sakė jau rugius sėja. Jam atėjus, papasakojo kaip sunkiai gyvena, sakė reikėjo visas trobas naujai statyti, buvo bėdos.

Jų šeimynoje tokia istorija: gyvena sunus su tėvu, ir abu sykiu užsimanė ženyti; tėvas jau 73 metų amžiaus, o sunus 38 metų.

Sunus sako: aš vesiu sau žmoną, o tėvas — aš sau. Ir štai tėvas apsisveda panelę 35 metų amžiaus. Sunus sako: aš tau bernu nebūsiu, ir prašo tėvą skirt žemę pusiau, bet tėvas neduoda. Sunus traukė tėvą į teismą ir gavo sau dalį žemės. Tėvas turi 11 ha. žemės, o sunus 17 ha., nes sunus turi visas trobas atstatyti ant savo žemės.

Gerai išsikalbėję persiskyrėm ir išvažiuoju atgal į Papilę, bet jau visai buvo vakaras tai apie 6 kilometrų rai nuo Papilės aš nuvažiuoju į Latvialės kaimą pas p. Genį. Tai buvo namai vienos iš tų panelių ką pyne Papilio miestelio vartus ir ji mane užprašė atvažiuot į svečius Latvialėn. Turėjau labai gerą nakvynę, o ant rytojaus su ta panelė nuvažiuoju vėl į Papilę.

PARDAVIMAI

MINKSTU GERIMŲ KRAUTUVĖ
Parsiduoda graži krautuvė, arti Lietuvos bažnyčios ir sales, tinka geram Lietuviai vesti biznį. Saldainės, cigarai ir minkšti gėrimai.
6700 SUPERIOR AVE.

PARSIDUODA
15617 St. Clair ave., Cigarų, Saldainių ir mokyklos reikmenų krautuvė, garantuoja \$500 savaitę. Geri kambariai greta, nėra kompetencijos. Parsiduos pigiai.
Taipgi parsiduoda kita gera tokia pat krautuvė ant Fulton Road, \$50 mėnesį rendos. Klauskit Zimermano, 1204 E. 105th St. nuo 9 ryto iki 9:30 vak.
(43)

7010 WHITNEY AVE.
Lietuvių kaimynystėje, vienas blokas į pietus nuo Superior, 2 šeiminų namas po 5 kambarius ir skėlas. Didelis lotas, 45x158. Saukit EDDY 5380-1.
rezidencija 11404 Whitmore ave.

GROSERNĖ IR MĖSINYCIA
Lietuvių kaimynystėje, daro savaitinio biznio nuo \$500 iki \$600, gerai išdirbta vieta. Gera proga Lietuviai. Apie vietą klausite "DIRVOJE", Rand. 1476.

PARDUOS AR MAISYS
2701 Detroit ave. 17 metų įsteigtas biznis cigarų, saldainių ir delikatesų krautuvė. Garantuoja \$500 savaitinio ineigų, rendą pigi. Matykit Zimerman, 1406 E. 105th St. ir klauskit smulkmenų.
(41)

Parsiduoda namas
Pulks penkių kambarių namas ant Naumann ave., Euclid Village. Parsiduos lengvomis išlygomis atsakantiems žmonėms.
C. ERROLL JONES
20250 So. Lake Shore Blvd.
KENmore 2504-R.

7018 Broadway, 20 metų įgyvendinta cigarų, saldainių ir mokyklos reikmenų krautuvė, arti didelio teatro. \$500 savaitinio ineigų Garantuojama. Matykit Zimerman—1406 E. 105th st.
(40)

PARSIDUODA
6516 St. Clair ave., 15 metų įgyvendintas cigarų, saldainių ir mokyklos reikmenų biznis, garantuojama \$500 į savaitę. Penki gražūs kambariai greta, pigi rendą; parsiduos pigiai. Matykit Zimerman, 1205 E. 105th St.
(43)

Specialis Pardavimas
Vienos šeimynos, 5 kambarių namas, su maudyne, fornasa, aržuoliniai aptaigymai ir grindys, viskas naujai istaisyta. Didelis lotas. Galima pirkti su \$500 ar mainyti ant loto ar automobilio. Randasi arti Fisher Body, 13413 Earlwood ave. Labai paranku tiems kurie toj apielinėje dirba. Kreipkitės
1306 EAST 68TH ST. Rand. 6729

Skaitykit "Dirvą" — žinosit kas dedasi tarp mūsų žymiausių Sportininkų.

Akrono Naujienos

Clevelando Amerikoniskuose laikraščiuose buvo pagarsinta kad Clevelando katalikų vyskupas paskyrė vietinį buvusios Lietuvos Sv. Petro parapijos kleboną Kun. F. Alinską į Clevelande naujai tveriamą Lietuvos parapiją. Ar jis bus iš čia iškeltas dar tikrai nežinia, nes Clevelandiečiai sako jo nenori priimti.

Kun. Alinskas jau antru atveju kunigauja Akrono toje pačioje bažnyčioje. Dešimts metų atgal, kada S. Rodavičia su pagalba kitų suorganizavo Lietuvos parapiją, pirmutiniu klebonu vyskupas paskyrė Kun. F. Alinską.

Kun. Alinskas, Lietuvos tėvų vaikas, čia gimęs ir augęs, jautėsi daugiau Amerikonas negu Lietuvos. Bet atėjęs į Lietuvos parapiją kalbėjo ir pamokslus sakė Lietuviškai ir buvo Lietuviu. Po kiek laiko Kun. Alinskas liko iš čia iškeltas, klebonavo Kun. Janušas ir po jo Kun. Cybelis. Šis pastarasis kunigas Lietuvos parapiją ir bažnyčią užleido svetimiems ir pats tapo susektas pardavinėjime alkoholinių gėrimų, už ką jį vyskupas iš Akrono pašalino. Nuo to ir Lietuvos bažnyčia liko nuo Lietuvos atimta, panaikinta Lietuvos parapija, o klebonu vėl paskyrė Kun. Alinską, kuris tikėtų ir Amerikonams ir Lietuviams.

Sugryžęs čionai, Kun. Alinskas pasakė kad dviem ponam netarnaus, ir pradėjo tarnauti tik Anglams, o Lietuvos katalikas jei nemoka Angliškos kalbos tai gali ir nebūti kataliku. Ir taip per tris metus jisai savo žmonėms nei vieno žodžio jų kalboje bažnyčioje neprasitarė, nors Lietuviai moka parapijai duokles geriau kaip Amerikonai.

Taigi išgirdę kad Kun. Alinskas gali būti iškeltas iš šios parapijos Lietuviai nei kiek nenusimena, nes nieko nenustotų. Sako jisai net nusistatęs prieš savo tėvų kalbą, nors iš Lietuvos gyvena.

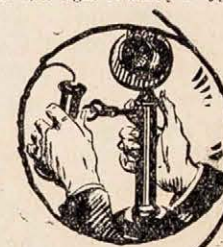
Viena ką galima pripažinti jam tai teisingumą: jis negraibsto parapijos savasties ir nesinaudoja sau, ką buvo besikėsinaš padaryti pirm jo buvęs klebonas, kuris priešneko kad bažnyčioje esanti varpai esą labai sunkūs, reikia juos išimti ir parduoti, nes nukrišią ir užmušią pačius parapijonis. Ir tas būtų buvęs padaryta, nes rado kelis pritarėjus kurie sutiko išimti varpus. Laimė tik kad tuo tarpu pats pakliuvo už butlegeriavimą ir iš Akrono išsikraustė. O varpai dar vis kabo ir nenupulė ir nieką neprimušė.

Keliautojas.

REIKALAUJAM AGENTŲ
Platinimui "Dirvos"

Naudokit telefoną tiek tik kiek reikia. Jums nepatiktų laukti jei kiti ilgai naudotų liniją.

Judinkit jį išlėto. užkabą nepašaukia operatorės. kia ausiai. Smarkiai klebinant vėna jūsų ausis bet tas kenčia. Daužymas ragelio gal paleng-

Užrašykite numerį savo dakto-ro ir artimiausios Gaisrininkų ir Policijos stočių kur galėsit pamatyti. Jų gali kada nors labai greit prireikti.

The Ohio Bell Telephone Company

Taupymas žingsnių ir taupymas pinigų.

TUKSTANČIAI žmonių, nekurie iš jų gyvenanti net kitame pasaulio krašte, daugiau jų čia pat Clevelande, patyrė kad Society's Banking-by-Mail (per Paštą) patarnavimas yra tikras patogumas kokio tik galima tikėtis. Jis yra greitas, paprastas ir saugus.

Tik paprašykite ir gausit dykai knygelių nurodančių viską apie tokį bankinių reikalų atlikimą.

Incorporated 1849
Society for Savings
in the City of Cleveland
PUBLIC SQUARE
Dėkit Savo Taupymus į Taupymų Banką

NEW Visit Niagara Falls, Canada and the East via C & B Line Palatial Steamers
WHETHER traveling by train or auto, enjoy an all night's ride on beautiful Lake Erie. C & B Line Steamers are magnificent floating hotels with large comfortable staterooms, excellent dining room service and courteous attendants. Music and Dancing on the great ship "SEANDBEE".
Autists, save a day C&B Line way. Avoid miles and miles of congested roadway.
Cleveland and Buffalo Division
Each way, every night, leaving at 9:30 P.M. arriving 7:30 A.M. (E. S. T.) May 1st to November 15th.
Connections at Buffalo and Port Stanley for Canadian and Eastern points.
New Low \$4.50 one way — CLEVELAND to BUFFALO — \$8.50 rd. trip
Fares \$3.00 one way — CLEVELAND to FT. STANLEY — \$5.00 rd. trip
Autos Carried \$4.50 and up
Write for details on all expense tours to Montreal, Quebec and the Saguenay, also the new C&B Triangle Tour.
THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY
East 9th Street Pier Cleveland, Ohio

SERGANTI ŽMONĖS

KVIECIAMI UŽEITI PAS DR. SMEDLEY JO OFISAN PASITARTI DYKAI APIE SAVO NEGEROVES.

Dr. C. W. Smedley, garsus Specialistas su 45 metų pasekmingu medicaliu patyrimu, naudoja naujausius Europinius metodus ir vaistus ir atsiekia stebėtinąs pasekmes gydyme visokių kraujo ligų, reumatizmo, nerviskumo, skilvio ir vidurių negerovių, odos ligų ir kitokių su tuo bendrų.
Egzaminavimas su X-Ray mašina ir kitais budais yra beskausmis ir tokis tikras kad negalima padaryti klaidos pažinimui jūsų ligos. Kraują, šlapumą ir kitus dalykus taipgi išegzaminuoja.
Jeigu jūsų liga neišgydoma jis tą pasakys nedvejojdamas. Patirkit teisybę apie savo kunišką stovį ir neužsios ligos yra išgydomos.
Jeigu jūs turite sifilį, kraujo ar kitokią užkrečiamą ligą privalot butinai ateiti pas Dr. Smedley, kuris tikrai jus išgydys.
Dr. Smedley taipgi turi specialius vaistus del gydymo gilių ir nusilpnintus kūno organus.
Viskas užlaikoma griežtoje paslapyje, ir kainos žemos visiems.
DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10406 Euclid Ave. Kampas E. 105th St. Cleveland
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėdieniais nuo 10 iki 1.

IŠ LIETUVOS

PROF. VOLDEMARO KABINETO ATSI- STATYDINIMAS

(Iš "Lietuvos Aido")

Kaunas, Rugs. 21 d. — Atsistatydino, valdęs tris metus, prof. Voldemaro kabinetas.

Tai ilgiausia valdžius vyriausybė iki šiol pas mus buvusių. Bet, žinoma, kaip žmogaus taip ir valdžios vertę sudaro ne ilgas amžius, bet nuveikti darbai.

Mes čia negalim trumpo straipsnio rėmeliuose duoti tų darbų apžvalgos. Tik bendrai pasakysim jį visose srityse padaryta didelę pažangą.

Ar paimsim užsienių politiką, ar finansus ir ukį, ypač žemės ukį, visur matom sustiprėjimą, pagerėjimą, pažangą.

Prof. Voldemaro laikotarpį galima būtų pavadinti Lietuvos kilimo, stiprėjimo ir konsolidavimosi laikotarpiu.

Bet užsieniams ir mūsų visuomenei rūpi užvis labiausia sužinoti pasitraukimo priežastis. Del šito klausimo eina įvairiausi speliėjimai, fantastiški gandai.

Pasistengsim paaiškinti padėtį, nušviečiant klaidingas, gandy bei žmonių fantazijos sukurtas priežastis.

Daugumą gandy remiasi speliėjimu buk tarp valdžios ir valstybės galvų kiles nuomonių skirtumas del principinių politikos dalykų. Mes galim visiškai tikrai užginčyti jog nieko panašaus nėra.

Prezidentas Smetona ir prof. Voldemaras nuo seniausių laikų visados visiškai sutikdavo del savo politikinių pažiūrų bei įsitikinimų ir tikrai žinoma jog tas sutikimas ir šiandien nerado jokių išimčių.

Gali būti pažiūrų skirtumas ir budus ir metodus, bet tas visur ir su visais pasitaiko.

Taip pat netiesa buk vyriausybės atsistatydinimas įvykęs del tam tikro suskilimo vyriausybę apsupančiose politinėse sferose. Čia irgi galima užtikrinti kad jokio skilimo minėtos sferose nebuvo ir nėra.

Iš to geriausia matyti jog negali būti kalbos apie kokį nors kurso pakeitimą, jei kursu vadinsim programą. Valstybės vadovybė turi savo nuoseklų, smulkiai paruoštą programą, kurį vykdyt toliau. Kas tam programai pritaria, valstybės vadovybė kviečia visus darban be partijų bei pažiūrų skirtumo.

Ateityj manoma dar daugiau kreipti dėmesio į ukiską šalies kurybą, nes nuo tos kurybos pareina ne tik piliečių gerovė, bet ir vidujinis šalies konsolidavimas ir jos svoris užsieniuose.

Del to ir prie valdžios vairo pakviesta žmogus kuris gal daugiau už kitus yra dirbęs ir nuveikęs šalies ukio srityje.

Iš to matom jog sensacijų ir gandy mėgėjams miedegos daug nėra. Dabartinis vyriausybės pasikeitimas nėra joks kaž kokių nepaprastų įvykių ar aplinkybių padarinis ir nežada jokių didelių pasikeitimų. Valstybės kurybos darbas eis toliau ta pačia kryptimi, gal tik dar daugiau patobulindamas vieną kitą metodą.

PANEMUNĖLIS

Šis miestelis stovi 12 kilometrų atstumas nuo Rokiškio miesto. Miestelis randasi gražioj vietoj, ant pat Nemunėlio kranto ir per patį miestelį eina Radvilėškio ruožo geležkelis.

Nuo miestelio 7 kilometrai randasi Moškėnų kalnas, kuris turi 33 metrus aukščio. Šis kalnas yra supiltas Francuzų kaipo žvalgybos vieta. Aplink kalną eina volai, už kurių kareiviai slėpėsi nuo kulkų. Nuo kalno žvalgėsi Napoleonas. Jame randama įvairių senovės ginklų. Prie pat kalno randasi tuo vardu ir didelis kaimas, kuris garsus peštyneimis. Nėra čia tokių metų kad jaunimas susivaidijęs neužsimuštų kurių iš savo tarpo. Kiekvienai metai trečią dieną Sekminių ant šio kalno esti inteligentų balius.

Senovė

Seniau šiame miestelyje buvo gyventojų 530, keliolika namų, dvaras ir medinė bažnyčia. 1700 metais miestelio vietoje žaliavo mižiniška giria. 1759 metais miškas tapo iškirstas ir iš dalelės to miško tapo pastatyta bažnyčia. Bažnyčioje po viškų buvo medinis stulpas, kuriame buvo iškirstas nelygus kryžius. Apie šį kryžių padavimas yra toks. Ties Panemunėliu Francuzai aprieto Rusus, kurie nemažai turėjo aukso. Aukšinius pinigų Rusai paslėpė netoli eglės ir tą eglę kalaviju pažymėjo kryžium. 1825 metais senas Rusų kareivis buvo atėjęs pinigų įieškoti, bet neradęs žymės nerado ir pinigų.

Prieš karą apie tą vietą tankiai buvo matyti troškėnčių laimės su lopetomis kasinėjant.

Kai Francuzai bėgo iš Maskvos jie sumetė tris aukso bakėles klebonijos sodu versmėje. Vienas keleivis apie tuos pinigus papasakojęs senam klebonui, bet tą užgirdęs vikaras ir nakties laike iš versmės pinigų išėmęs.

Šis miestelis seniau buvo žvake visoje Lietuvoje. Vi-soje Lietuvoje skāncančių buvo 30 nuosimčių, rašančių 10 nuoš. Panemunėlio parapijoj skaitančių buvo 97 nuoš., o rašančių 75 nuosimčiai. Šiuos nuopelnus

pasiėkė kun. J. Katelė. Jei-gu jo nuopelnai iškelti aikštėn tai be abejonės jis būtų lygus Valančiui, Basanavičiui ir kitiems. Jis pats važinėjo po parapiją, davė veltui popierį, rašalo ir knygas. Rusai žandarai jį persekiojo, bet jis mokėjo juos tepti. Jis pats užsiimdavo slaptu knygų gabenimu, rengdavo slaptus vakarėlius. Mylėdavo senoviškas tradicijas, moteris įpratino su nuometais vaikščioti, vaikus apsirėngusius čigonais ir žydais kviedavo pas save. Buvo kuopos kanklininkų, skudutinkų, ir dainininkų.

Kovo 10 d. 1908 metais aš jam paskutinį sykį patarnavau prie mišų. Jis mirė Gegužės 8 d. tais metais ir palaidotas tapo ant šventoriaus.

Prie jo vikaravo kun. Paškonis, kuris išlošęs iš Rokiškio popo 500 rublių dovanavo jam tuos pinigus su ta sąlyga jeigu jį iš dvaru patsai pasijungęs į ratų popas parves į kleboniją. Popas kunigą parvežė, o jis tą pačią dieną per pamokslą pasigyrė kad popais važiavo. Kunigas tapo areštuotas.

Dabartis

Mirus kun. Katelėi pradedo temti ir jo šventos idejos. 1911 metais tapo užbaigta statyti graži mūro dvibokštė bažnyčia. Ji buvo pradėta statyti 1895 metais.

Užėjus karui žmonės iš miestelio prasimažino, liko beveik tik keletas desėtkų davatkų, kurios pasižymėjo savotiškėmis peštyneimis. Dabar gyventojų bėra vos 85. Miestelyje randasi dvi krautuvės, pradinė mokykla. Intelligentijos yra arti poros desėtkų. Dabar miestelis garsus samagonkės pramone, iš čia cukrinė ir cukrinis alus paplito po visus kampus.

Dar reikia paminėti kad čia darbavosi J. O. Širvydas sesnesniuose laikuose, jis buvo sutvėręs slaptą draugiją "Žvaigždė". Jį iš čia ir į Sibirą ištremė.

P. Kriukelis.

Nuo Redakcijos: Lietuvos miestų ir miestelių aprašytojams duodama dovana, "Dirva" visam metui. Kviečiame Lietuvos jaunimą ir šiaip inteligentus aprašyti savo geriausia žinomus miestus ir miestelius ir prisiųsti "Dirvos" redakcijai (6820 Superior ave., Cleveland, Ohio).

Aprašyti galima dabartinį miestelių stovį: kiek gyventojų, kokios įstaigos, kokios upės, kokie keliai, kokie kalnai aplink ar pačiame miestelyje yra. Jei galima, paduoti ir praeities istoriją, tą galima išrašyti ir iš kitų knygų jeigu pasitai-ko tokie aprašymai buti.

Galima pažymėti kokie jie buvo prieš karą, kas dėjosi karo metu, kokios permainos po karo, ir tt.

Rašėjas gali pats gauti "Dirvą" metams arba nurodyti kam kitam prisiųsti.

Rašykite dabar arba kada vėliau, niekad nebus per-vėlu toks aprašymas prisiųsti.

PRANEŠIMAS

Pranešu gerb. Lietuviams kad turiu tik vieną Vaistinę (Aptieką) ant kertės E. 82 st. ir Sowinski ave., po num. 8121 SOWINSKI AVE.

priešais Sv. Kazimiero bažnyčią. Užlaikau visokiausius Amerikoniškus ir seno krajaus vaistus, kaip tai nuo aštraus ir užsienėjusio Reumatizmo, visokių vidurių kenkimų, inkstų skaudėjimo, visokių lytiškų ligų, k. tai triperio ir kitų, kraujo nusilpnėjimo, išbėrimo kuno, veido šlakų, spuogų, ir kitokių priežasčių.

C. PAKELTIS
8121 Sowinski Ave. Cleveland.

Prospect 2420.

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

GENERALIŠKI PERKRAUSTYTOJAI

Perkraustome visokias mašinas, bankines šėpas ir kitus sunkius daiktus. Rakaundus supakuojam ir išsiunčiam. 3400 St. Clair Ave. Cleveland, O.

A. S. BARTKUS

Vienintelis Clevelande Lietuvis Artistas

Fotografas

FOTOGRAFUOJAM VISOKIAS GRUPES VESTUVIŲ, ŠEIMYNŲ IR KITOKIAS.

Jaunavedžiai kurie duos mums nutraukti vestuvių paveikslus gaus vieną didelį puikų spalvotą paveikslą dovanų nuo tuzo no paprastai traukiamų fotografijų.

Kainos dabar pas mus žymiai mažintos. Musų darbas garantuojamas. Taipgi padarome puikius rėmus visokiems paveikslams ir padidiname arba sumažiname fotografijas visokių kitų traukimų.

1197 E. 79th St. Cleveland

"Studija su dviem parodos langais"

— Telefonas Randolph 3535 —

NAUJI
STYLIAI
NAUJOS
MATERIJOS
NAUJOS
SPALVOS

RICHMANS PLOSCIAI

Materijų gerumas koki tik Richman's pirkimas po 4,000,000 jardų tiesiog už pinigus gali pavyti parduoti už šią kainą . . . kupranugario plaukų ir ilama vilnų mišiniai rusvi, pilki ir mėlyni . . . gražių rupių siulų ir languoti, ištisų vienodų spalvų ir gražus sutaikytų spalvų mišiniai . . . visi priręgti kad nesusitrauktų nuo sušlapimo.

Teisingiausia pritaikyti stiliai palaidinių ir raglan modeliai . . . mieroze kurios pitinka kiekvienai figurai . . . pasiuti musų pačių dirbtuvėse su patyrusiais darbininkais ir atsargumu koki musų įstaigos dalininkai gali turėti . . . pasiduoda tiesiog jums už tikrai sutaupancias tarpininko pelną kainas.

PASIRINKIMAS BE APRIBAVIMO — VISI RICHMAN SIUTAI, PLOČŠIAI AR TOXEDO SIUTAI VIENA NUSTATYTA KAINA.

all \$22.50

Established 1879

THE RICHMAN BROTHERS COMPANY

Trys Clevelando Krautuvės

725 EUCLID AVENUE
PROSPECT ir ONTARIO
5716 BROADWAY

Broadway - Krautuvė Atdara Vakaraus ir 9 Valandai.

P. Muliolis

Pirkimo - pardavimo namų ir lotų ir Generalis Apdraudos (Insurance) Agentas).

Taip pat padarome paskolas ant antro mortgėjo nuo \$300 iki \$1500 ir 24 valandas laiko, įkainavimas nekainuoja nieko. Šiais reikalais prašome kreiptis

1306 EAST 68TH ST.
Rand. 6729.

Tel- Cherry 2370

P. J. KERŠIS

baiges Teisių Mokykla Cumberland Universiteto, darbuojas su Teisių Ofisu advokato

Anderson & Marriott
308 Engineers Bldg.

kur visi teisų reikalais Lietuvis, Slavai, Lenkai, ir Rusai draugai kreipiamiesi turės teisingą patarnavimą.

K. E. YOCUS

Duokit išvalyt ir išprosyti senus rubus ir išrodys kaip nauji. Pasinaudokit musų žema kaina:

Vyrams

Siutas išvalyt ir išprosyti \$1.40
Kelnės išvalyt ir išprosyti 50c
Siutas išprosyti45c
Kelnės išprosyti20c

Moterims

Koatas išvalyt ir išprosyti 1.50
Silkinė dresė išvalyt ir išprosyti1.50

Rudeniniai Siutai

Taipgi kurie ruošiatės įsigyti Naują Siutą pasinaudokit musų žemomis kainomis. Niekad dar taip pigiai nebuvo siuvama!

1276 Addison Rd.

Telefonai: Penn. 2107
Namų Penn. 2715J

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

6820 Superior Ave. Atdara vakarais. Tel. Randolph 1476

KAS NUVEIKTA LIETUVIŲ DARŽELIO REIKALE

Jau galime ruošti atidarymą Lietuvių Kultūros Darželio 1930 metais, Vytauto 500 metų mirties sukaktuves apvaikščiudami.

Zemė jau kaip ir paskirta, ir mūsų darželis bus Rockefeller parke, tarp St. Clair ir Superior, kur nors arti žydų ir Vokiečių darželio. Suinteresuoti tais darželiais gali aplankyti jau esamus Shakespearo daržą, žydų, ir Vokiečių paminėtam parko plote.

Jau ir pinigų šiek tiek yra. Štai kas aukavo:

Brazis Brothers (rubų siuvėjai)	\$20.00
K. S. Karpavičius	10.00
P. A. Šukys	5.00
Dr. Isidore Zwick (Lietuvos žydas)	2.00
Jonas Botyrius	1.00
Ona Pečkaitienė	1.00
P. Samsonas	1.00
Jonas Ziaunis	1.00
J. Urbšaitis	1.00
Smulkių	3.50
Viso pradžia yra	\$45.50

Prakalbos

Spalių 8 d. Lietuvių salėje įvyko viešos prakalbos darželio organizavimo komiteto su ruoštos. Tose prakalbose su dėjo \$27 iš viršminėtų aukų.

Kalbėjo adv. Česnulis, kaip Darželio Komiteto pirmininkas, Kun. Vilutaitis, Mrs. Zwick, Judge Sweeney (nuo Airių), Karpavičius, Ona Mihelienė, P. Muliolis, ir gale Mr. Wolfram, nuo Vokiečių darželio komiteto.

Nors publikos buvo nedaug, bet pradžia graži, ir per žiemą Lietuviai galės sukelti kelis šimtus dolerių. Kita vasara galės prisiruošti prie darželio atidarymo, sykiu apvaikščiujant ir Vytauto sukaktuves, o toms iškilimams parsikvies žymių mūsų svečių iš kitų miestų, ir gal galėsime parsigabent kokių dalykų iš Lietuvos į darželį.

Darželio Komitetas

Spalių 4 d. Lietuvių salėje laukytame komiteto organizavimo susirinkime dalyvavo šių draugijų atstovai:

Sv. Kazimiero, Moterų Sąjungos kuopos, Amžino Ražančiaus draugijos, Lietuvos Vyčių 25 kp.; Katalikų Jaunuolių; "Dirvos" Bendrovės; Lietuvių Piliečių Klubas; Moterų Piliečių Klubas; Aušros Vartų dr-jos, Lietuvių Banko; Bažnytinio Choro, Katalikų Susiv. 142 kp.; "Clevelando Žinių"; Moterų Rateljio; Dr. V. Kudirkos Drstės.

Tai dar ne visos vietinės organizacijos, bet prisidės ir kitos.

Darželio komiteto valdyba išrinkta iš šių ypatų:

Adv. P. V. Česnulis — pirm., Vice-pirmininkai: Jonas De-Righter, Ona Mihelich, P. A. Šukys, O. Karpavičienė, Elena Pečkaitienė;

K. S. Karpavičius, ekz. sek., F. Dagilaitienė — užr. sek., P. Muliolis — išdininkas; Iščio globėjai: K. Pavilonienė, P. Urbšaitė, A. Vilimas.

Kiek tautų turės darželis

Iki šiol parkų komisijoj atsiųsime 15 tautų kurios jai gatavos kurti savo darželius. Skaitant išeilės įsėina, su turinčiais: Žydai, Vokiečiai, Rusai, Airiai, Slovakai, Rusinai, Ukrainiečiai, Lietuviai, Slovenai, Bohemai, Vengrai, Lenkai, Italai ir kiti.

Iš tų visų Lietuviai turės savo darželį pirmiausia, nes delei Vytauto sukaktuvių prašysim kad mums duotų pirmenybę, ir tas bus išpildytas. 1930 metas bus mums istoriškas ir jo bėgiu darželio atidarymas turės didelę reikšmę.

PILIEČIAI, REGISTRUOKITES!

Spalių-October 10, ir Spalių 18 ir 19 d. yra piliečių registravimosi dienos. Kurie neužsiregistruos negalės balsuoti Lapkričio rinkimuose. Vyrai, moterys ir į metus suėję jaunimas, registruokitės!

Piliečiai nuteisti 20 metų

Bernardas ir Povilas Tvaskai ir jų draugas, Walter LeBau nuteisti po 20 metų kalėjimo. Jie laike tardymo prisipažino dalyvavę keliuose dideliuose apipėsimuose.

Automobilių nelaimėse Clevelande

nuo pradžios šių metų iki Spalių 5 dienos užmušta 203 ypatos, 29 daugiau negu per tiek pat laiko pereiną metą.

Clevelande ir Cuyahoga apskrityje

šymet nuo Sausio 1 d. išsiėmė leidimus vesti apie devyni tukstančiai porų.

Nušovė pačią ir pats save,

Robert Farmer, 60 metų, nušovė savo pačią, 56 m., su kuria buvo pasimetęs, ir paskui pats nusišovė. Duktė, 20 metų mergina, norėjo motiną užstoti, bet tėvas pastūmė ją šalin nuo motinos ir paleido įaišvius kuomet moteris klupopo išgastyje ant grindų.

Tas dėjos ant 3949 West 25th st.

Gryžo iš Lietuvos Ona Samuolienė, parplaukė laivu Prez. Harding. Sako kelionė buvo labai smagi. Lietuvoje plačiai apvažinėjo, daug matė, ir viskas labai patiko. Ji viešėjo po Raudondvario apielinkę.

Su ja sykiu atvažiavo ir jos giminitė, Veronika Rakauskaitė, kuriai "Dirvos" agentūra išrupino dokumentus. Ji iš Kvesų k., Vilkijos parapijos.

Tuo pačiu laivu gryžo ir M. Čiznauskienė, kita "Dirvos" ekskursantė.

Laivu Leviathan gryžo Paulina Kulbickienė, kuri viešėjo Zemaitijoje, Laukuvos parapijoje. Sako ir vėl važiuotų kitą metą, taip viskas patiko.

Tuo pat laivu parkeliavo ir V. Baranauskas, kuris paeina iš Onušiškes par., Dagiliskų k., Trakų ap. Jis sako turėjo gerus laikus, visur buvo smagu ir gerai. Parsivežė Lietuviškos degtinės, skilandžio, surių, medaus ir visokių kitokių Lietuvos skanumynų.

Čiznauskienė, Kulbickienė ir Baranauskas yra ne-piliečiai ir važiavo su Lietuvos pasais, bet niekur niekas jų netrukdė, nes turėjo "Dirvos" agentūros išrupintus gyžimui leidimus.

Ekskursijos vadovas P. Vasiliauskas parplaukė į New Yorką šį ketvirtadienį, aplankys brolių Bostone ir grįš į Clevelandą pradžioj kitos savaitės.

Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas

įvyks pirmadienio vakare, Spalių 14 d., Onos Mihelienės namuose, 1200 Addison rd., nuo 8 val. vakare. Kalbės pilietinės biuro vedėjas George Green.

Narės ir norinčios patapti pilietėmis prašomos dalyvauti.

Sutiktųjų vakarienė. Rugsejo 28 d. buvo surengta pas pp. Murauskus sugryžusiai iš Lietuvos P. Štaupienėi puiki sutiktųjų vakarienė. Svečių buvo daug. Prie stalo besistiprinant p. Štaupienė pasidalino su dalyviais įspūdžiais iš Lietuvos. Geram žmogui visur gerai: Lietuvoj ją priėmė kuo puikiausia, šičia vėl visi džiaugiasi iš jos pargryžimo. Ačiū šeiminkams ir pp. Murauskams.

Narsus senis. Plėšikas inėjo į barzdaskutyklą ant E. 63 st., kurio ssavininkas, 69 metų senis, buvo viduje vienas. Pasakė kad nori kirptis plaukus, bet senis žvelgęs į "svečių" sako dar tau nereikia kirptis. Tada svečias paliepė seniui išskelt rankas aukštyn ir iškraptė iš jo kišenių \$16. Banditas išėjo laukan ir leido bėgti, bet senis griebęs iš stalčiaus revolverį išbėgo paskui ir paleidęs kelis švius banditą nudėjo.

Community Fund ruošia savo vajių, kuris prasidės Lapk. 18 ir baigsis 26 d. Šymet bus bandoma sukelti \$4,650,000 suma, \$50,000 daugiau negu pernai. To fondo pinigai bus išdalinti tarp 93 viešų pašalpos organizacijų, ligoninių ir labdarybės įstaigų.

Sovietų pinigai Clevelande

Pereitą savaitę Clevelandui teko \$1,200,000 gerų, tikrų dolerių iš sovietų rojus, tik gal komunistėliai tą patyrę apgalvau kad pinigai teko ne propagandai bet kapitalistams, nes už tą sumą Maskvos agentai užsėk Clevelando mašinų parodoje įvairių mašinų reikalingų sovietų fabrikams Rusijoje.

Sovietų agentai net penkias dienas švaistėsi po auditoriją ir rinko reikalingas mašinas. Tai buvo 53 sovietų inžinieriai ir fabrikų vedėjai. Iš tos sumos gavo uždirbt ir šešios Clevelando mašinų išdirbystės.

Tai jau antras didelis Maskvos carų biznis su Clevelando kapitalistais. Nesenai Austin kompanija gavo kontraktą padavot Rusijoje \$50,000,000 vertės fabrikų miestą.

SLA. Jaunimo kuopa ruošia gražų balių Halloween vakare, Spalių 30 d. Lietuvių salėje.

Ohio Theatre

Naujas veiklas, "Jerry for Short", parasytas Willia A. Grew, kuriame vaidina Fiske O'Hara, pasirodys Clevelande, Ohio Theatre, sekmačienį, Spalių 13, vienos savaitės laikui. Dalykas einasi apie vakary kasyklų vyrą vardu John Hartwell, kuris padarė turtus aukso kasyklose ir atvažiavo į rytus su savo dukterčia, Betty, su persitikirimu kad jo turtingumas sutrauks godžiai daugojama aukštakalnių draugiją ir jos vadus, ir jie, pamatę jo žėrinčius milijonus, išskės jam glebius ir prisims į savo tarpą.

Jis nusiperka puikią vašarinę rezidenciją New Yorko vaistijoj, pasisamdo Anglų tarną vardu Jenkins is jo dukterį Jerry, kuri buna tar-naite prie Bettės, taipgi pulką išlavintą tarnų, ir pasiruošia kelti eilę puošnių balių, užkviestas aukštųjų luomo narius. Jo užkvietai gvyta atgal netaidaryti, ir draugija ji visiškai ignoruoja, kaip yra paprasta kuomet naujai praturtėję neturi to aukšto išauklėjimo.

Iš Londono advokatu firmos pribuna atstovas ir praneša tarnui Jenkins kad mirė jo tolimas giminitė ir jam lieka turtai ir titulas Lordo Arlingtono. Žinios smarkiai pradedo puldinėti apie tuos namus ir gerintis. Tada merginoms atsiranda mylimieji, ir viskas virsta kitaip.

Motorcikliai

Turėk smagumo laukuose už mažą kainą su Harley Davidson Motorcikliu. Naujos ir perbudavotos mašinos parsiduoda pas

Harley Davidson Sales Co. 3628 Prospect Ave. Sekmadienio rytas Atdara vakarais ir

Pereitos savaitės pabaigoje žydai šventė savo naujus metus, kurie buvo pradžia 5690-ty metų nuo to kaip jų pasaulis gyvuoja.

Prasidėjus pieno pardavėjų konkurencijai pereitą savaitę atpigo krautuvėse ir į namus pristatomas pienas po 1 ir 2 centu nuo kvortos.

Naujai organizuojama Lietuvių parapija Collinwood rengia didelį vakarą su koncertu ir šokiais Lietuvių salėje Spalių 20 dieną.

Spalių 25 ir 26 d. Clevelande įvyks šiaurinės Ohio mokytojų suvažiavimas. Dalyvaus apie 16,000 mokytojų.

GAVO

Pinigus Lietuvoje, siųsus per "Dirvą" šios ypatos:

Ignas Saltonas	 Lt. 409
Juozas Daugela	 509
Antanas Dubinka	 250
Adolfas Vaškėlė	 200
Leonas Paluckas	 209
Ona Gluoksnienė	 150
Magdė Jusaitienė	 100

Kreipkitės vėl:

"Dirvos" Agentura

6820 Superior ave. Cleveland, O.

Užlaikau didelį rinkinį rašomų plunksnų garantuotų ant visados, Wrist Watches, laikrodžių, Deimantų, visokių žiedų; darau ant užsakymo, išpaustu raides pas mus perkantiems Veltu!

Užlaikau gražiausių dovanų vestuvėms, sukaktuvėms, gimtadienių paminėjimui, ir tt. Didelis rinkinis stalinių setų, sidabrinų indų, laikrodžių, stiklų, prosų, lempų, ir tt. Patyręs laikrodininkas savo praktikoje per daugelį metų. Už savo darbą pilnai atsakau ir pigiausia padarau negu kur kitur. Tėmykit antrašą:

V. D. Štaupas, Jeweler 6704 Superior Ave.

Iš Clevelando dirbtuvių išgabenta prekių į kitus miestus, per Rugpjūčio mėnesį 54,743 vagonų arba 2,069,976 tonų. Tas sumuša visus rekordus kiek buvo nuo karo laikų.

Sausio mėnesį šymet išgabenta 790,696 tonai, taigi mažiau negu vasaros laiku darbai pagerėjo.

Pereitą savaitę mirė ir palaidotas Walter O. White, White Motor Co. prezidentas. Jis mirė nuo žaizdų gautų automobilio susimušime. Jo dirbtuvė dirba daug Lietuvių.

Jo vietą kaip kompanijos prezidento užėmė Robert W. Woodruff, Coca-Cola Co. savininkas iš Atlanta, Ga.

JISAI: Ką norėtum kad aš tau duočiau dovanų tavo vardo dienoje?

J: Aš labai mėgstu "BIRUTES" saldinius. Žinai, tuos kuriuos Lietuvoje gamina. Ypač tos kur pasiduoda gražiose dėžutėse po svarą. Toje dėžutėje yra apie 20 įvairių rusių maišytų.

JISAI: Tau aš duosiu ką tiksliai tavo širdelė trokšta, bet kur aš tų saldinių gausiu?

J: Dabar jų galima gauti kiekvienoje geresnėje Lietuvių krautuvėje. Bet jei nealgesi mūsų mieste gauti tai nusiųsk dolelį į Lithuanian Importing Company, 818 E. Sixth St., So. Boston, Mass., ir jie Tamstai dėžutę pastu atsiųs.

JISAI: Gerai, brangioji, gali būti tikra kad vardo dienoje tau atnešiu "Birutes" saldinių.

Parsitikrinkite ar

KAMIMAI

Yra Sawgus!

DABAR yra tas meto laikas kuomet mes vėl atkreipiame gazo naudotojų atidą į svarbą peržiūrėjimo ir persitikrinimo kad visi kaminai ir skyrės kuriais ugnies garai iš visų šildymo padargų išeina yra

GEROJE PADĖTYJE.

Gera padėtis reiškia kad kaminai nėra užrudiję, paimos nepersikišę giliai į išlaukinius kaminus, neužsigrudę kokiais nois dalykais, kurie trukdytų visokių garų išėjimą.

PERŽIURĖKIT GERAI

Išgaminuokit visas skyles ir kaminus. Visi gaminiai šildytojai arba pečiai, kaip lygiai ir angliami kurinami pečiai turi turėti tinkamas dumams ir garams išėigas. Pašaukit mus jeigu jūs abejojate apie savo kaminus.

THE EAST OHIO GAS CO.